

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (pirmoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. gruodžio 16 d.*

„Konkurencija – Koncentracija – Oro transporto rinka – Sprendimas, kuriuo koncentracija pripažįstama suderinama su vidaus rinka ir EEE susitarimu – Įsipareigojimai – Sprendimas, kuriuo suteikiama ankstesnė teisė – Teisės klaida – „Tinkamo naudojimo“ sąvoka“

Byloje T-430/18

American Airlines, Inc., įsteigta Fort Verte, Teksase (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujama solisitoriaus J.-P. Poitras, advokatų J. Ruiz Calzado ir J. Wileur,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą T. Franchoo, H. Leupold ir L. Wildpanner,

atsakovę,

palaikomą

Delta Air Lines, Inc., įsteigtos Vilmingtonė, Delavere (Jungtinės Amerikos Valstijos), atstovaujamos QC M. Demetriou, advokatų C. Angeli ir I. Giles,

įstojusios į bylą šalies,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2018 m. balandžio 30 d. Europos Komisijos sprendimą C(2018) 2788 *final*, kuriuo *Delta Air Lines* suteikiamos ankstesnės teisės (byla M.6607 – *US Airways/American Airlines*),

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija),

kuri sudaro pirmininkas H. Kanninen, teisėjai M. Jaeger (pranešėjas), N. Póltorak, O. Porchia ir M. Stancu,

kancleris E. Coulon,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

Sprendimas duoti leidimą susijungti ir įsipareigojimais

- 1 2013 m. birželio 18 d. *US Airways Group, Inc.* (toliau – *US Airways*) ir *AMR Corporation* (toliau kartu – susijungimo šalys), iš kurių antroji yra ieškovės *American Airlines, Inc.* patronuojančioji bendrovė, pranešė Europos Komisijai apie ketinimą susijungti.
- 2 Komisija nusprendė, kad susijungimas kelia didelių abejonių dėl suderinamumo su vidaus rinka, kiek tai susiję su tolimojo susisiekimo maršrutu, konkrečiai – su maršrutu Londonas–Filadelfija, kuris vykdo skrydžius iš *London Heathrow* (Jungtinė Karalystė) į *Philadelphia International Airport* (JAV), ir atvirkščiai.
- 3 Kaip atsaką į Komisijai kilusias dideles abejones dėl šios operacijos susijungimo šalys pasiūlė priimti įsipareigojimus.
- 4 Šiuo tikslu 2013 m. liepos 10 d. susijungimo šalys pateikė pirmąjį įsipareigojimų pasiūlymą (toliau – 2013 m. liepos 10 d. įsipareigojimų pasiūlymas).
- 5 Elektroniniame laiške, kuriame pateiktas įsipareigojimų pasiūlymas, susijungimo šalių atstovas nurodė, kad jis grindžiamas neseniai priimtais įsipareigojimais, įskaitant įsipareigojimus byloje COMP/M.6447 – *IAG / bmi* (toliau – byla *IAG / bmi*), dėl kurių 2012 m. kovo 30 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2012) 2320 (OL C 161, 2012, p. 2), ir byloje COMP/AT.39595 – *A++* (toliau – byla *A++*), dėl kurių 2013 m. gegužės 23 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2013) 2836 (OL C 201, 2013, p. 8).
- 6 Byloje *A++* priimtų įsipareigojimų 1.2.6 nuostatoje nustatyta:
„Pasibaigus laiko tarpsnių atsisakymo procedūrai, potencialaus dalyvio gauti laiko tarpsniai naudojami tik laikantis 1.3.9 nuostatos pasiūlytai paslaugai, dėl kurios potencialus dalyvis paprašė laiko tarpsnių, teikti ir negali būti naudojami kitam maršrutui.“
- 7 2013 m. liepos 10 d. įsipareigojimų pasiūlymo 1.11 nuostatoje buvo nustatyta:
„Pagal laiko tarpsnių atsisakymo procedūrą potencialaus dalyvio gauti laiko tarpsniai bus naudojami tik pagal 1.24 nuostatą pasiūlyme nurodytai konkurencingai oro paslaugai, dėl kurios potencialus dalyvis paprašė laiko tarpsnių, teikti ir negalės būti naudojami kitam maršrutui.“
- 8 2013 m. liepos 12 d. Komisija atmetė 2013 m. liepos 10 d. įsipareigojimų pasiūlymą ir pareikalavo, be kita ko, kad į šiuos įsipareigojimus būtų įrašytos ankstesnės teisės.
- 9 2013 m. liepos 14 d. susijungimo šalys pateikė iš dalies pakeistus įsipareigojimus, tačiau į juos neįtraukė ankstesnių teisių, nusprendusios, kad tai šiuo atveju nėra reikalinga (toliau – 2013 m. liepos 14 d. įsipareigojimų pasiūlymas).
- 10 2013 m. liepos 14 d. įsipareigojimų pasiūlymo 1.11 nuostatoje buvo nustatyta:
„Pagal laiko tarpsnių atsisakymo procedūrą potencialaus dalyvio gauti laiko tarpsniai bus naudojami tik konkuruojančiai oro paslaugai teikti pagal 1.23 nuostatą ir negalės būti naudojami kitam maršrutui.“

- 11 Prie 2013 m. liepos 14 d. išsipareigojimų pasiūlymo buvo pridėta jo redakcija, kurioje matyti 2013 m. liepos 10 d. išsipareigojimų pasiūlymo pakeitimai (*track changes*).
- 12 2013 m. liepos 15 d. Komisija vėl atmetė susijungimo šalių pasiūlytus išsipareigojimus ir pareikalavo, kad būtų įtrauktos ankstesnės teisės, kurios „būtų panašios į pasiūlytąsias byloje *IAG / bmi*. Komisija nusprendė, kad ankstesnes teises reikia įtraukti tam, kad būtų išsklaidytos bet kokios dėl koncentracijos operacijos kilusios didelės abejonės.
- 13 Šiuo atveju reikšminga išsipareigojimų dalis byloje *IAG / bmi* išdėstyta taip:

„1.3 Ankstesnės teisės į laiko tarpsnius

1.3.1 Pagal bendrąją taisyklę, pasibaigus laiko tarpsnių atsisakymo procedūrai, potencialaus dalyvio gauti laiko tarpsniai naudojami konkuruojančiai oro paslaugai teikti tarp aptariamos miestų poros, dėl kurios potencialus dalyvis pateikė prašymą *IAG* pagal laiko tarpsnių atsisakymo procedūrą. Laiko tarpsniai gali būti naudojami kitai miestų porai tik tuo atveju, jei potencialus dalyvis aptarnavo aptariamą miestų porą, kuriai laiko tarpsniai buvo perkelti kelis visus IATA sezonus iš eilės („**Naudojimo laikotarpis**“).

1.3.2 Potencialus dalyvis laikomas turinčiu ankstesnes teises į gautus laiko tarpsnius, jei naudojimo laikotarpiu laiko tarpsniai buvo tinkamai naudojami tarp aptariamos miestų poros. Tokiu atveju, pasibaigus naudojimo laikotarpiui, potencialus dalyvis turi teisę naudoti pagal šiuos išsipareigojimus įgytus laiko tarpsnius išimtinai vykdyti skrydžiams tarp bet kurios trumpojo nuotolio Europos miestų poros arba tarp nustatytų ilgojo nuotolio miestų porų („**Ankstesnės teisės**“).

1.3.3 Ankstesnes teises turi patvirtinti Komisija, patariama nepriklausomo už priežiūrą atsakingo pareigūno. <...>“

- 14 Išsipareigojimų byloje *IAG / bmi* 1.3.5 nuostata dėl nesąžiningo naudojimo buvo pateikta tame pačiame punkte „Ankstesnės teisės į laiko tarpsnius“.
- 15 Kadangi 2013 m. liepos 17 d. turėjo baigtis nustatytas terminas išsipareigojimams formaliai pateikti, 2013 m. liepos 16 d. susijungimo šalys pateikė pataisytus išsipareigojimus, į kuriuos buvo įtrauktos ir ankstesnės teisės (toliau – 2013 m. liepos 16 d. išsipareigojimų pasiūlymas). Komisijai pateiktame dokumente taip pat pateikta lyginamoji versija, kurioje matyti padaryti 2013 m. liepos 14 d. išsipareigojimų pasiūlymo pakeitimai.
- 16 Dėl ankstesnių teisių įtraukimo į siūlomus išsipareigojimus reikia pasakyti, kad elektroniniame laiške, kuriuo buvo atsiųstas 2013 m. liepos 16 d. išsipareigojimų pasiūlymas, apsiribota nurodymu, kad ankstesnės teisės buvo įtrauktos „atsižvelgiant į reikalavimus“, kuriuos pateikė Komisija.
- 17 2013 m. liepos 16 d. išsipareigojimų pasiūlymo 1.9–1.11 nuostatos buvo pirmą kartą įtrauktos į tą pasiūlymą. Jos buvo suformuluotos taip:
- „1.9 Pagal bendrąją taisyklę, pasibaigus laiko tarpsnių atsisakymo procedūrai, potencialaus dalyvio gauti laiko tarpsniai naudojami tik konkuruojančiai oro paslaugai teikti tarp oro uostų poros. Laiko tarpsniai negali būti naudojami tarp kitos miestų poros, nebent potencialus dalyvis kelis visus IATA sezonus iš eilės vykdė skrydį be tarpinio nusileidimo tarp oro uostų poros, laikydamasis pasiūlymo, pateikto pagal 1.24 nuostatą („**Naudojimo laikotarpis**“).
- 1.10 Potencialus dalyvis laikomas turinčiu ankstesnes teises į gautus laiko tarpsnius, jei naudojimo laikotarpiu laiko tarpsniai buvo tinkamai naudojami tarp oro uostų poros. Tokiu atveju, pasibaigus naudojimo laikotarpiui, potencialus dalyvis turi teisę naudoti pagal šiuos išsipareigojimus įgytus laiko tarpsnius tarp bet kurios oro uostų poros („**Ankstesnės teisės**“).

1.11 Naudojimo laikotarpio pabaigoje ankstesnes teises turi patvirtinti Komisija, patariama nepriklausomo už priežiūrą atsakingo pareigūno. <...>“

18 2013 m. liepos 18 d. susijungimo šalys pateikė Komisijai RM formą dėl 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimų pasiūlymo (toliau – 2013 m. liepos 18 d. RM forma).

19 RM formoje, kurios turinys nurodytas 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 802/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 133, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 8 sk., 3 t., p. 88, toliau – Įgyvendinimo reglamentas) IV priede, įmonės turi nurodyti informaciją ir dokumentus, kuriuos pateikia siūlydamos įsipareigojimus pagal 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (Susijungimų reglamentas) (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 8 sk., 3 t., p. 40, toliau – Susijungimų reglamentas) 6 straipsnio 2 dalį.

20 Po konsultacijų su rinkos dalyviais susijungimo šalys dar bendravo su Komisija dėl 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimų pasiūlymo ir padarė kelis jo pakeitimus.

21 Taigi 2013 m. liepos 25 d. susijungimo šalys pateikė Komisijai galutinius įsipareigojimus (toliau – galutiniai įsipareigojimai), o 2013 m. liepos 30 d. dėl tų įsipareigojimų jos jai pateikė RM formą (toliau – 2013 m. liepos 30 d. RM forma).

22 Dėl galutinių įsipareigojimų 1.9–1.11 nuostatų reikia pažymėti, kad jų tekstas išliko toks pats kaip 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimų pasiūlyme ir koks pateiktas šio sprendimo 17 punkte.

23 Dėl 2013 m. liepos 30 d. RM formos reikia pasakyti, kad jos 1 skirsnio 1.1 punkto i papunktyje, be kita ko, nurodyta:

„Įsipareigojimas dėl laiko tarpinių iš esmės grindžiamas Komisijos praktika naujausiose bylose dėl oro bendrovių susijungimų, kaip antai [byloje] *IAG / bmi*. Konkrečiai kalbant, kad korekcinė priemonė būtų patrauklesnė, į siūlomus įsipareigojimus įtrauktos nuostatos dėl ankstesnių teisių į laiko tarpinius, kurių atsisakė [susijungimo šalys], nes naujas dalyvis vykdė skrydį tarp oro uostų poros be tarpinio nusileidimo šešis sezonus iš eilės.“

24 2013 m. liepos 30 d. RM formos 3 skirsnyje „Nukrypimas nuo pavyzdinių tekstų“ susijungimo šalys turėjo nurodyti visus siūlomų įsipareigojimų nukrypimus nuo Komisijos tarnybų paskelbtų pavyzdinių įsipareigojimų, kurie periodiškai persvarstomi, ir paaiškinti jų priežastis.

25 Šiuo atveju 2013 m. liepos 30 d. RM formos 3 skirsnyje susijungimo šalys nurodė:

„[Susijungimo šalių] siūlomi įsipareigojimai nukrypsta nuo Komisijos tarnybų paskelbtų pavyzdinių įsipareigojimų, kiek tai reikalinga tenkinant specifinius struktūrinės korekcinės priemonės reikalavimus konkrečiame oro transporto kontekste.

Kaip nurodyta per ankstesnes diskusijas, siūlomi įsipareigojimai grindžiami kitose oro bendrovių koncentracijos bylose Komisijos patvirtintais įsipareigojimais. Konkrečiai kalbant, dauguma tų įsipareigojimų grindžiami [byloje] *IAG / bmi* pasiūlytais įsipareigojimais.

Kad būtų lengviau įvertinti siūlomus įsipareigojimus, [susijungimo šalys] toliau nurodo punktus, kuriuose siūlomi įsipareigojimai skiriasi nuo [byloje] *IAG / bmi* patvirtintų įsipareigojimų. Tuose punktuose nepateikta nereikšmingų kalbinių variantų ar paaiškinimų, kurie reikalingi dėl konkrečių šios bylos aplinkybių, ypač skirsnyje dėl apibrėžčių.“

26 Kiek tai susiję su nuostatomis dėl ankstesnių teisių, pažymėtina, kad 2013 m. liepos 30 d. RM formoje nenustatyta jokie nukrypimo, palyginti su byloje *IAG / bmi* patvirtintais įsipareigojimais.

- 27 Beje, šio sprendimo 25 punkte pateiktos 2013 m. liepos 30 d. RM formos ištraukos sutampa su 2013 m. liepos 18 d. RM forma, o vienintelis skirtumas yra tas, kad 2013 m. liepos 18 d. RM formos 1 skirsnio, 1.1 punkto i papunktyje kalbama apie „aštuonis“ sezonus iš eilės, o ne apie „šešis“.
- 28 2013 m. rugpjūčio 5 d. Sprendimu C(2013) 5232 *final* (byla COMP / M.6607 – *US AIRWAYS / AMERICAN AIRLINES*) (OL C 279, 2013, p. 6), priimtu taikant Susijungimų reglamento 6 straipsnio 1 dalies b punktą, aiškinamą atsižvelgiant į to paties reglamento 6 straipsnio 2 dalį, Komisija pripažino susijungimo operaciją suderinama su vidaus rinka, jei bus laikomasi tam tikrų sąlygų ir išipareigojimų (toliau – sprendimas suteikti leidimą).
- 29 Sprendimo suteikti leidimą 160 dalyje galutinių išipareigojimų turinys dėl ankstesnių teisių trumpai išdėstytas taip:

„Pagal bendrąją taisyklę potencialaus dalyvio gauti laiko tarpsniai pagal galutinius išipareigojimus turi būti naudojami reguliariai keleivinio oro transporto be tarpinio nusileidimo paslaugai teikti tarp oro uostų *London Heathrow–Philadelphia* poros ir gali būti naudojami tarp kitos miestų poros tik tuo atveju, jei potencialus dalyvis šį skrydį vykdė naudojimo laikotarpiu (šešis iš eilės IATA sezonus). Pasibaigus naudojimo laikotarpiui, potencialus dalyvis turės teisę naudoti laiko tarpsnius tarp bet kurios miestų poros („ankstesnės teisės“). Tačiau ankstesnių teisių suteikimą turi patvirtinti Komisija, patariama nepriklausomo už priežiūrą atsakingo pareigūno“.

- 30 Sprendimo suteikti leidimą 176, 178–181, 186 ir 197–199 dalyse atlikdama išipareigojimų analizę Komisija išdėstė tokius teiginius:

„(176) Remiantis Europos Sąjungos teismų jurisprudencija, išipareigojimais turi būti įmanoma pašalinti nustatytas konkurencijos problemas ir užtikrinti konkurencingas rinkos struktūras. Konkrečiai kalbant, priešingai nei išipareigojimais, kurie priimiama per II etapo procedūrą, I etape siūlomais išipareigojimais ne siekiama užkirsti kelią reikšmingam veiksmingos konkurencijos ribojimui, o veikiau aiškiai išsklaidyti visas dideles abejones šiuo klausimu. Komisija turi plačią diskreciją vertinti, ar šios korekcinės priemonės yra tiesioginis ir pakankamas atsakas, galintis išsklaidyti tas abejones.

(178) Remiantis Komisijos vertinimu, galutiniai išipareigojimai pašalina visas per procedūrą nustatytas dideles abejones. Dėl tos priežasties Komisija daro išvadą, kad šalių priimti galutiniai išipareigojimai yra pakankami, kad būtų pašalintos didelės abejonės dėl operacijos suderinamumo su vidaus rinka.

(179) Bylose dėl oro bendrovių išipareigojimai atsisakyti laiko tarpsnių Komisijai priimtini, jeigu yra pakankamai aišku, kad nauji konkurentai realiai ateis į rinką ir tai pašalins bet kokias reikšmingas kliūtis veiksmingai konkurencijai. <...>

(180) Išipareigojimas dėl laiko tarpsnių grindžiamas aplinkybe, kad laisvi laiko tarpsniai *London Heathrow* oro uoste yra pagrindinė kliūtis gauti leidimą vykdyti maršrutą, dėl kurio buvo didelių abejonių. Taigi jis sugalvotas tam, kad pašalintų (ar bent gerokai sumažintų) šią kliūtį ir kad būtų galima sudaryti sąlygas pakankamam ir savalaikiam atėjimui į maršrutą *London Heathrow–Philadelphia International Airport*.

(181) Taip pat svarbu pažymėti, kad *London Heathrow* laiko tarpsniai savaime turi didelę vertę, todėl išipareigojimas dėl jų tampa labai patrauklus kandidatams patekti į rinką. Išipareigojimų pakete tarpsniams būdingas patrauklumas sustiprinamas perspektyva įgyti ankstesnes teises po šešių IATA sezonų.

(186) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir į kitus turimus įrodymus, ypač į suinteresuotumą ir į tikėtino bei savalaikio atėjimo požymius, nustatytus per konsultacijas su rinkos dalyviais, Komisija daro išvadą, kad įsipareigojimas dėl laiko tarpinių yra esminis tikėtino ir savalaikio atėjimo į maršrutą Londonas–Filadelfija aspektas. Atėjimo į šį maršrutą masto pakaks išsklaidyti didelėms abejonėms, kurios buvo nustatytos šioje rinkoje (visuose galimuose keleivių segmentuose).

(197) Susijungimų reglamento 6 straipsnio 2 dalies antros pastraipos pirmame sakinyje nustatyta, kad Komisija gali sprendime nustatyti sąlygas ir pareigas, skirtas užtikrinti, kad suinteresuotosios įmonės laikytųsi Komisijai duotų įsipareigojimų, kad koncentracija būtų suderinama su vidaus rinka.

(198) <...> Jeigu sąlyga netenkinama, sprendimas [suteikti leidimą] nebegalioja. Jeigu suinteresuotosios įmonės nevykdo pareigos, Komisija gali atšaukti sprendimą suteikti leidimą pagal Susijungimų reglamento 8 straipsnio 6 dalį. <...>

(199) <...>, sprendimas šioje byloje galioja, jei laikomasi visų reikalavimų, nustatytų galutinių įsipareigojimų (sąlygų) 1, 2, 3 ir 4 skirsniuose, o kiti galutinių įsipareigojimų skirsniai yra šalių pareigos.“

- 31 Sprendimo suteikti leidimą 200 dalyje nustatyta, kad galutiniai įsipareigojimai pridedami prie to sprendimo ir yra jo sudedamoji dalis.
- 32 Galiausiai sprendimo suteikti leidimą 201 dalyje Komisija padarė išvadą, kad nusprendė pripažinti, jog galutiniais įsipareigojimais pakeistas sandoris, apie kurį pranešta, yra suderinamas su vidaus rinka, „jei laikomasi visų sąlygų ir pareigų, nustatytų prie šio sprendimo pridėtuose galutiniuose įsipareigojimuose.“

Galutiniai įsipareigojimai

- 33 Prie sprendimo suteikti leidimą pridėtų galutinių įsipareigojimų pirmoje pastraipoje susijungimo šalys primena, kad prisiėmė galutinius įsipareigojimus tam, kad Komisija galėtų susijungimą pripažinti suderinamu su vidaus rinka.
- 34 Galutinių įsipareigojimų trečioje pastraipoje nustatyta:
- „Šis tekstas turi būti aiškinamas atsižvelgiant į sprendimą [suteikti leidimą], nes įsipareigojimai yra nuo jo neatsiejamą sąlygos ir pareigos, laikantis Europos Sąjungos teisės bendrųjų nuostatų, ypač atsižvelgiant į Susijungimų reglamentą ir remiantis Komisijos pranešimu dėl konkurencijos gynimo priemonių, priimtinių pagal [Susijungimų] reglamentą ir [Įgyvendinimo] reglamentą.“
- 35 Galutiniuose įsipareigojimuose visų pirma taip apibrėžti keli terminai:
- terminas „ankstesnės teisės“ apibrėžtas darant nuorodą į 1.10 nuostatą,
 - terminas „nesąžiningas naudojimas“ apibrėžtas darant nuorodą į 1.13 nuostatą,
 - terminas „naudojimo laikotarpis“ apibrėžtas darant nuorodą į 1.9 nuostatą patikslinant, kad tas laikotarpis turi būti šeši sezonai pagal Tarptautinę oro transporto asociaciją (IATA) (toliau – IATA sezonai) iš eilės.
- 36 Vis dėlto terminas „tinkamas naudojimas“ galutiniuose įsipareigojimuose neapsibrėžtas.

37 Galutinių įsipareigojimų 1.6 sąlyga suformuluota taip:

„Nepažeisdamos šių įsipareigojimų, šalys neprivalo sudaryti kokios nors sutarties, kuria laiko tarpsniai suteikiami potencialiam dalyviui, jeigu:

<...>

b) nustatyta, kad potencialus dalyvis atitinka nesąžiningo naudojimo sąlygas (kaip nustatyta įsipareigojimų 1.13 nuostatoje).“

38 Galutinių įsipareigojimų 1.9–1.11 nuostatose nustatyta:

„1.9 Pagal bendrąją taisyklę, pasibaigus laiko tarpsnių atsisakymo procedūrai, potencialaus dalyvio gauti laiko tarpsniai naudojami tik konkuruojančiai oro paslaugai teikti tarp oro uostų poros. Laiko tarpsniai negali būti naudojami tarp kitos miestų poros, nebent potencialus dalyvis kelis visus IATA sezonus iš eilės vykdė skrydžius be tarpinio nusileidimo tarp oro uostų poros, laikydamasis pasiūlymo, pateikto pagal 1.24 nuostatą („**Naudojimo laikotarpis**“).

1.10 Potencialus dalyvis laikomas turinčiu ankstesnes teises į gautus laiko tarpsnius, jei naudojimo laikotarpiu laiko tarpsniai buvo tinkamai naudojami tarp oro uostų poros. Tokiu atveju, pasibaigus naudojimo laikotarpiui, potencialus dalyvis turi teisę naudoti pagal šiuos įsipareigojimus įgytus laiko tarpsnius tarp bet kurios oro uostų poros („**Ankstesnės teisės**“).

1.11 Naudojimo laikotarpio pabaigoje ankstesnes teises turi patvirtinti Komisija, patariama nepriklausomo už priežiūrą atsakingo pareigūno. <...>“

39 Galutinių įsipareigojimų 1.13 nuostatoje nustatyta:

„Naudojimo laikotarpiu nesąžiningas naudojimas laikomas nustatytu, jei potencialus dalyvis, gavęs šalių atsisakytus laiko tarpsnius, nusprendžia:

<...>

b) vykdyti mažiau skrydžių, nei įsipareigojo pasiūlyme pagal 1.24 nuostatą, arba nebevykdyti skrydžių tarp oro uostų poros, nebent toks sprendimas būtų suderinamas su principu „naudojami laiko tarpsniai arba prarasti laiko tarpsniai“, įtvirtintu [1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpsnių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (OL L 14, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 2 t., p. 3) 10 straipsnio 2 dalyje (arba juos sustabdyti);

<...>“

40 Galutinių įsipareigojimų 1.14 nuostatoje nustatyta:

„Jeigu šalys arba potencialus dalyvis, gavęs laiko tarpsnius pagal laiko tarpsnių atsisakymo procedūrą, sužino arba pagrįstai užkerta kelią potencialaus dalyvio nesąžiningam naudojimuisi, jie turi apie tai nedelsdami vienos kitą ir nepriklausomą už priežiūrą atsakingą pareigūną. Potencialus dalyvis turi 30 nuo šio pranešimo realiam ar galimam nesąžiningam naudojimuisi nutraukti. Jei nesąžiningas naudojimas nenutraukiamas, šalys gali nutraukti laiko tarpsnių atsisakymo sutartį ir laiko tarpsnius grąžinti šalims, kurios, jei ši nuostata būtų pritaikyta, lieka įsipareigojusios laiko tarpsnius suteikti kitam potencialiam dalyviui pagal 1.1 nuostatą. 1.13 nuostatos a ir b punktuose nurodytais atvejais šalys deda pastangas perskirstyti laiko tarpsnius, siekdamos išsaugoti istorinę pirmenybę. Jei, nepaisant

jų pastangų, šalys nesugeba išsaugoti laiko tarpinių istorinės pirmenybės arba jei nustatomas nesąžiningas naudojimas, kaip apibrėžta 1.13 nuostatos c, d ir e punktuose, potencialus dalyvis protingai atlygina šalims, kaip nustatyta laiko tarpinių atsisakymo sutartyje pagal 1.15 nuostatą <...>“

41 Galutinių įsipareigojimų 1.24 nuostatoje nustatyta:

„1.24 Prieš pasibaigiant prašymų skirti laiko tarpinius pateikimo terminui, kiekvienas kandidatas taip pat turi nepriklausomam už priežiūrą atsakingam pareigūnui pateikti oficialų pasiūlymą skirti laiko tarpinius. Oficialiame pasiūlyme turi būti nurodyti bent šie duomenys:

- a) pagrindinės sąlygos [t. y. laiko tarpinių tvarkaraščiai, skrydžių dažnis ir IATA sezonų, kuriais bus vykdomi skrydžiai, skaičius (per metus arba per sezoną)];
- b) išsamus verslo planas. Tame plane turi būti pateiktas bendras bendrovės pristatymas, jos istorija, teisinis statusas, akcininkų sąrašas iš aprašas, taip pat dvi paskutinės audituotos finansinių metų ataskaitos. Išsamiaame verslo plane turi būti pateikta informacija apie verslo planus, kiek tai susiję su kapitalo pritraukimu, tinklo plėtimu, lėktuvų parku, ir pan., ir išsami informacija apie verslo planus, susijusius su oro uostų pora. Plane turi būti išsamiai paaiškintos numatomos operacijos tarp oro uostų poros per bent du (2) IATA sezonus iš eilės apimančią laikotarpį (orlaivių dydis, sėdynių išdėstymas, bendras ir kiekvienos klasės sėdynių skaičius, užtikrinamas skrydžių dažnis, tarifų sandara, paslaugų pasiūla, planuojami skrydžių tvarkaraščiai) ir prognozuojami finansiniai rezultatai (numatomas eismas, pajamos, pelnas, vidutinis kiekvienos klasės sėdimos vietos tarifas) <...>.“

42 Galutinių įsipareigojimų 1.26 nuostatoje nustatyta:

„Gavusi vieną ar kelis oficialius pasiūlymus Komisija (patariama nepriklausomo už priežiūrą atsakingo pareigūno) privalo:

- a) įvertinti, ar kiekvienas kandidatas yra esamas ar potencialus perspektyvus konkurentas, turintis pajėgumų, išteklių ir ryžto ilgalaikiai vykdyti skrydžius tarp oro uostų poros, taip pat yra dinamiška ir perspektyvia konkurencine jėga;
- b) įvertinti kiekvieno a punkto reikalavimus atitinkančio kandidato oficialius pasiūlymus ir surikiuoti juos pirmenybės tvarka.“

43 Galutinių įsipareigojimų 1.27 nuostatoje nustatyta:

„1.27 Atlikdama vertinimą pagal 1.26 nuostatą Komisija pirmenybę teikia kandidatui, kuris darys apskritai patį didžiausią konkurencinį spaudimą tarp oro uostų poros, neatsižvelgdama į šalį, kurioje kandidatas yra įgijęs licenciją, arba į pagrindinės buveinės vietą. Šiuo tikslu Komisija atsižvelgia į kandidato verslo plano dinamiškumą ir pirmenybę teikia kandidatui, tenkinančiam viena ar kelis iš toliau nurodytų kriterijų:

- a) didžiausias pajėgumas [matuojamas siūlomomis sėdimomis vietomis skrydžiuose per du (2) IATA sezonus iš eilės] ir (arba) pats didžiausias bendras skrydžių (dažnių) skaičius;
- b) skrydis ištisus metus, tik IATA sezoninis vasaros arba žemos skrydis; ir
- c) tarifų sandara ir skrydžių, galinčių daryti veiksmingiausią konkurencinį spaudimą tarp oro uostų poros, pasiūlymai.

Jei Komisijai atlikus tyrimą keli kandidatai laikomi galinčiais daryti vienodai veiksmingą konkurencinį spaudimą tarp oro uostų poros, Komisija tuos kandidatus surikiuoja, laikydamosi šalių pateiktos skirstymo tvarkos, kaip nustatyta 1.25 nuostatoje.“

Ginčijamas sprendimas

- 44 2014 m. spalio 9 d. į bylą įstojusi į bylą šalis *Delta Air Lines, Inc.* pateikė oficialų pasiūlymą skirti jai laiko tarpsnius pagal galutinių įsipareigojimų 1.24 nuostatą. Remiantis kandidatūros dokumentais, ji ketino nuo 2015 m. vasaros šešis IATA sezonus iš eilės vykdyti kasdienius skrydžius tarp *London Heathrow* ir *Philadelphia International Airport* oro uostų poros.
- 45 Įstojusi į bylą šalis buvo vienintelė pateikusi pasiūlymą skirti jai laiko tarpsnius pagal galutinius įsipareigojimus.
- 46 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimu Komisija, pagal galutinių įsipareigojimų 1.21 ir 1.26 nuostatas įvertinusi įstojusios į bylą šalies perspektyvą ir oficialų pasiūlymą, pripažino, kad ji yra, pirma, nepriklausoma nuo šalių ir su jomis nesusijusi ir kad jau buvo išnaudojusi jai skirtą laiko tarpsnių *London Heathrow* oro uoste portfelį, kaip tai suprantama pagal galutinių įsipareigojimų 1.21 nuostatą, ir, antra, potenciali perspektyvi šalių konkurentė tarp oro uostų poros, dėl kurios paprašė laiko tarpsnių pagal įsipareigojimus, turinti pajėgumų, išteklių ir ryžto ilgą laiką vykdyti skrydžius maršrutu *London Heathrow–Philadelphia International Airport*, taip pat būti perspektyvi konkurencinė jėga.
- 47 2014 m. gruodžio 17 d. ieškovė į bylą įstojusi šalis pateikė Komisijai sutartį dėl laiko tarpsnių atsisakymo, kurią abi bendrovės turėjo sudaryti, įgyvendindamos įsipareigojimus dėl į bylą įstojusios šalies prašomų laiko tarpsnių tarp oro uostų *London Heathrow–Philadelphia International Airport* poros. 2014 m. gruodžio 19 d. sprendimu Komisija, remdamasi 2014 m. gruodžio 17 d. už priežiūrą atsakingo pareigūno ataskaita, patvirtino sutartį dėl laiko tarpsnių atsisakymo.
- 48 2014 m. gruodžio 19 d. sprendime dėl laiko tarpsnių atsisakymo numatyta, kad į bylą įstojusi šalis privalo ieškovės laiko tarpsnius naudoti skrydžio be nusileidimo maršrutu *London Heathrow–Philadelphia International Airport* paslaugai teikti. Jame, be kita ko, numatyta, kad Komisijos sutikimu į bylą įstojusi šalis bus laikoma turinčia ankstesnes teises, jei naudojimosi laikotarpiu bus tinkami naudotasi laiko tarpsniais, ir kad po to, kai Komisija bus patvirtinusi ankstesnes teises, į bylą įstojusi šalis išsaugos ieškovės laikotarpius ir turės teisę juos naudoti tarp bet kurios miestų poros.
- 49 Skrydžius maršrutu Londonas–Filadelfija į bylą įstojusi šalis pradėjo vykdyti 2015 m. vasaros IATA tvarkaraščių sudarymo sezono pradžioje.
- 50 2015 m. rugsėjo 28 d. ieškovė išsiuntė raštą už priežiūrą atsakingam pareigūnui ir nurodė, kad į bylą įstojusi šalis korekciniais laiko tarpsniais naudojosi nesilaikydama pasiūlymo, todėl negalima teigti, jog 2015 m. vasaros ir 2015–2016 m. žiemos sezonais korekcinis laiko tarpsnius ji „tinkamai naudojo“ ir kad dėl tos priežasties šie sezonai neturėtų būti įskaityti ankstesnių teisių įgijimo tikslais.
- 51 Vėliau vyko ieškovės ir Komisijos susirašinėjimas, tuomet ieškovė tvirtino, kad į bylą įstojusi šalis ir toliau nesilaiko pasiūlymo nuostatų, todėl negali pretenduoti įgyti ankstesnes teises.
- 52 2018 m. balandžio 30 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2018) 2788 *final*, juo *Delta Air Lines* suteikiamos ankstesnės teisės (byla M.6607 – *US Airways / American Airlines*); tame sprendime Komisija konstatavo, kad į bylą įstojusi šalis naudojimosi laikotarpiu tinkamai naudojosi laiko tarpsniais, ir patvirtino ankstesnių teisių suteikimą tai bendrovei pagal galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatą (toliau – ginčijamas sprendimas).

- 53 Ginčijamame sprendime kaip adresatai nurodytos *US Airways, AMR Corporation* ir į bylą įstojusi šalis. Apie sprendimą *AMR Corporation* buvo pranešta per jos advokatus Briuselyje (Belgija).
- 54 Ginčijamame sprendime konstatavusi, kad į bylą įstojusi šalis ir ieškovė teikė skirtingus aiškinimus, kiek tai susiję su sąlygomis, kurios turi būti tenkinamos siekiant įgyti ankstesnes teises, Komisija išnagrinėjo galutinių išpareigojimų formuluotę, dalyką ir kontekstą.
- 55 Šiuo klausimu ginčijamame sprendime atliktas tyrimas iš dviejų dalių. Pirma, Komisija pateikė duomenis, kuriais remdamasi nusprendė, kad terminą „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti kaip „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimą. Antra, Komisija pateikė argumentų, jos teigimu, prieštaraujančių aiškinimui, kad kaip „tinkamą naudojimą“ reikia suprasti „naudojimą laikantis pasiūlymo“.
- 56 Visų pirma ginčijamame sprendime konstatavus, kad terminas „tinkamas naudojimas“ neapibrėžtas galutiniuose išpareigojimuose, buvo pažymėta, kad šį terminą reikia aiškinti „atsižvelgiant į [galutinių] išpareigojimų dalyką ir kontekstą“.
- 57 Dėl galutinių išpareigojimų dalyko Komisija nusprendė, kad jais siekta išsklaidyti dideles abejones dėl susijungimo suderinamumo su vidaus rinka ir kad tų išpareigojimų 1.9 nuostata siekta atkurti konkretaus maršruto konkurenciją ir teikti konkuruojančią oro paslaugą.
- 58 Dėl galutinių išpareigojimų konteksto Komisija priminė, kad ankstesnėmis teisėmis siekiama skatinti potencialų dalyvį vykdyti skrydžius aptariamu maršrutu. Tačiau tam, kad turėtų paskatą ateiti į rinką, potencialiam dalyviui reikėjo aiškių ir patikrinamų kriterijų, kurie negalėtų būti vertinami šališkai.
- 59 Kadangi bendrinėje kalboje nesąžiningas naudojimas gali būti prilygintas netinkamam naudojimui ir dėl to, kad galutiniuose išpareigojimuose „nesąžiningas naudojimas“ buvo apibrėžtas, o terminas „tinkamas naudojimas“ – ne, Komisija padarė išvadą, kad, siekiant suteikti potencialiam naujam dalyviui aiškius ir patikrinamus kriterijus, terminą „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti kaip „nesąžiningo naudojimo“, kaip jis suprantamas pagal galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatą, nebuvimą.
- 60 Paskui ginčijamame sprendime Komisija atmetė teiginį, kad terminą „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti kaip reiškiantį „naudojimą laikantis pasiūlymo“.
- 61 Šiuo atveju, kaip teigiama ginčijamame sprendime, pirma, „tinkamo naudojimo“ prilyginimas „naudojimui laikantis pasiūlymo“ reikštų reikalavimą, kurio beveik neįmanoma laikytis.
- 62 Antra, teiginiui, kad tik „atšaukimai dėl ypatingų su veikla susijusių priežasčių“ yra suderinami su „naudojimu laikantis pasiūlymo“, negalima pritarti. Viena vertus, toks kriterijus būtų pernelyg miglotas, kad užtikrintų teisinį saugumą naujam potencialiam dalyviui. Kita vertus, toks kriterijus negali būti pagrįstas galutinių išpareigojimų tekstu.
- 63 Trečia, dėl „tinkamo naudojimo“ aiškinimo, kad jis reiškia „naudojimą laikantis pasiūlymo“, galutiniai išpareigojimai būtų daug mažiau patrauklūs naujam dalyviui.
- 64 Ketvirta, kadangi laiko tarpsnių išnaudojimas 80 % intensyvumu *de facto* yra taisyklė aviacijos sektoriuje, būtų neprotinga naujojo potencialaus dalyvio reikalauti juos išnaudoti 100 % intensyvumu.
- 65 Penkta, remiantis RM forma galima teigti, kad galutiniai išpareigojimai, kiek tai susiję su ankstesnėmis teisėmis, neskaitant kelių „nereikšmingų išaiškinimų ir kalbinių variantų“ buvo labai panašūs į byloje *IAG / bmi* prisiimtus išpareigojimus. Tačiau tuose išpareigojimuose „naudojimas laikantis pasiūlymo“ nebuvo sąlyga ankstesnėms teisėms įgyti. Todėl žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ galutiniuose išpareigojimuose yra paprasčiausias „nereikšmingas kalbinis variantas“, palyginti su išpareigojimais byloje *IAG / bmi*.

- 66 Šešta, galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamo termino „tinkamas naudojimas“ aiškinimas atsižvelgiant į įsipareigojimų 1.9 nuostatą prieštarautų nagrinėjamų nuostatų sandarai, nes 1.9 nuostatoje nustatytas įsipareigojimų tikslas, t. y. teikti konkuruojančią oro maršruto paslaugą, o ankstesnės teisės apibrėžiamos 1.10 nuostatoje.
- 67 Atlikusi šį tyrimą Komisija ginčijamame sprendime padarė išvadą, kad terminas „tinkamas naudojimas“ negali būti suprantamas kaip „naudojimas laikantis pasiūlymo“, o turi būti aiškinamas kaip reiškiantis laiko tarpsnių „nesąžiningo naudojimo nebuvimą“, kaip tai suprantama pagal galutinių įsipareigojimų 1.13 nuostatą.
- 68 Galiausiai siekdama nustatyti, ar į bylą įstojusiai šaliai turi būti suteiktos ankstesnės teisės, Komisija ginčijamame sprendime išnagrinėjo, ar ta šalis laiko tarpsniais naudojosi nesąžiningai, kaip tai suprantama pagal galutinių įsipareigojimų 1.13 nuostatą.
- 69 Šiuo klausimu Komisija konstatavo, kad dėl tam tikrų laiko tarpsnių grąžinimo koordinatoriui iki grąžinimo termino pabaigos ir dėl tam tikrų skrydžių atšaukimo į bylą įstojusi šalis išnaudojo nepakankamai laiko tarpsnių. Vis dėlto Komisija nusprendė, kad laiko tarpsnių naudojimas, nepaisant to, kad jų išnaudota nepakankamai, atitinka 1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpsnių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (OL L 14, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 2 t., p. 3, toliau – reglamentas dėl laiko tarpsnių) 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse įtvirtintą principą „naudojami laiko tarpsniai arba prarasti laiko tarpsniai“, nes į laiko tarpsnius, kurie grąžinti nepasibaigus grąžinimo terminui, nereikėjo atsižvelgti, kad būtų galima taikyti tą principą, o laiko tarpsnių išnaudojimas vis tiek viršijo 80 % intensyvumą. Konstatavusi, kad į bylą įstojusi šalis laiko tarpsniais nesinaudojo nesąžiningai, kaip tai suprantama pagal galutinių įsipareigojimų 1.13 nuostatą, Komisija tuo remdamasi padarė išvadą, kad, kaip nurodyta už priežiūrą atsakingo pareigūno rekomendacijoje, naudojimosi laikotarpiu į bylą įstojusi šalis tinkamai naudojosi laiko tarpsniais, ir patvirtino jai suteiktas ankstesnes teises, kaip nustatyta galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatoje.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 70 2018 m. liepos 10 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovės ieškinį.
- 71 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
 - priteisti iš Komisijos ir į bylą įstojusios šalies bylinėjimosi išlaidas,
 - priimti bet kokią kitą bylos aplinkybėmis tinkamą sprendimą.
- 72 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį,
 - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.
- 73 2018 m. spalio 24 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktame rašte į bylą įstojusi šalis paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.
- 74 2019 m. sausio 8 d. kolegijos pirmininko sprendimu į bylą įstojusiai šaliai leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

- 75 2019 m. kovo 21 d. į bylą įstojusi šalis Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė įstojimo į bylą paaiškinimus, kuriuose pateikė prašymą atmesti ieškinį.
- 76 2019 m. balandžio 30 d. ieškovė pateikė nuomonę dėl įstojimo į bylą paaiškinimų. 2019 m. balandžio 25 d. Komisija savo ruožtu nurodė, kad neturi pastabų dėl įstojimo į bylą paaiškinimų.
- 77 Atsižvelgdamas į pirmosios kolegijos pasiūlymą Bendrasis Teismas, pritaikęs Bendrojo Teismo procedūros reglamento 28 straipsnį, nusprendė perduoti bylą išplėstinės sudėties kolegijai.
- 78 Remdamasis teisėjo pranešėjo siūlymu, Bendrasis Teismas (pirmoji išplėstinė kolegija), pritaikęs proceso organizavimo priemones pagal Procedūros reglamento 89 straipsnį, paprašė Komisijos pateikti dokumentus ir pateikė klausimų pagrindinėms šalims.
- 79 2020 m. vasario 14 d. Komisija pateikė prašomus dokumentus, o pagrindinės šalys atsakė į pateiktus klausimus.
- 80 2020 m. kovo 13 d. ieškovė pateikė pastabas dėl Komisijos atsakymų į Bendrojo Teismo klausimus ir dėl jos pateiktų dokumentų.
- 81 2020 m. gegužės 11 d. Komisija pateikė nuomonę apie ieškovės atsakymus į Bendrojo Teismo klausimus ir apie visas šios pastabas, t. y. pastabas apie pateiktus dokumentus ir apie Komisijos atsakymus į Bendrojo Teismo klausimus.
- 82 Tokiomis aplinkybėmis ir kad būtų laikomasi rungimosi principo, į dalį 2020 m. gegužės 11 d. Komisijos pastabų, susijusių su ieškovės pastabomis apie Komisijos atsakymus į Bendrojo teismo klausimus, t. y. į tų pastabų 22–26 punktus, šiame sprendime nebuvo atsižvelgta.
- 83 Kadangi šalys neprašė surengti posėdžio, Bendrasis Teismas (pirmoji išplėstinė kolegija), remdamasis Procedūros reglamento 106 straipsnio 3 dalimi, nusprendė priimti sprendimą be žodinės proceso dalies.

Dėl teisės

- 84 Ieškiniui pagrįsti ieškovė nurodo du pagrindus. Pirmasis pagrindas pateiktas dėl Komisijos padarytų teisės klaidų aiškinant terminą „tinkamas naudojimas“.
- 85 Dėstydamą antrąjį pagrindą ieškovė teigia, kad Komisija neatsižvelgė į visus reikšmingus duomenis dėl ankstesnių teisių suteikimo.

Dėl pirmojo pagrindo

- 86 Pirmąjį pagrindą sudaro dvi dalys. Pirmoje dalyje ieškovė teigia, kad galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamas terminas „tinkamas naudojimas“ turi būti suprantamas kaip „naudojimas laikantis pasiūlymo“. Antroje dalyje ieškovė siekia įrodyti, kad terminas „tinkamas naudojimas“ nereiškia „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimo, nes šios sąvokos paskirtis yra kitokia.
- 87 Kadangi abi pirmojo pagrindo dalys susijusios su kriterijais, kuriuos reikia nustatyti vertinant „tinkamo naudojimo“ sąvoką, jas reikia nagrinėti kartu.
- 88 Remiantis ginčijamu sprendimu, galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamą terminą „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti kaip reiškiantį „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimą, kaip tai suprantama pagal galutinių įsipareigojimų 1.13 nuostatą, o ne kaip naudojimą „laikantis pasiūlymo“, pateikto į bylą

įstojusios šalies. Kadangi aplinkybė, jog į bylą įstojusi šalis išnaudojo mažiau laiko tarpusnių, nei nurodė pasiūlyme, nėra „nesąžiningas naudojimas“, Komisija daro išvadą, kad ji juos „tinkamai naudojo“ ir kad suteikia jai ankstesnes teises į laiko tarpusnius, t. y. galimybę į bylą įstojusiai šaliai po naudojimosi laikotarpio naudoti laiko tarpusnius kitam maršrutui, nei Londonas–Filadelfija.

- 89 Kad galėtų pateikti šio sprendimo 88 punkte pateiktą išaiškinimą, iš pradžių ginčijamo sprendimo 51 punkte Komisija pažymėjo, kad tinkamo naudojimo sąvoka galutiniuose išipareigojimuose neapibrėžta ir kad ieškovė ir į bylą įstojusi šalis nesutaria, kaip reikia apibrėžti tą sąvoką. Paskui ginčijamo sprendimo 52 punkte Komisija nusprendė, kad, nesant aiškos apibrėžties, ta sąvoka turi būti aiškinama remiantis galutinių išipareigojimų nuostatomis, kontekstu ir tikslu.
- 90 Ieškovė kritikuoja į bylą įstojusios šalies nepakankamą laiko tarpusnių naudojimo mastą, tačiau neneigia, kad jos naudojimosi laiko tarpusniais negalima laikyti „nesąžiningu naudojimu“, kaip tai suprantama pagal galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatą.
- 91 Vis dėlto ieškovė ginčija Komisijos pateiktą galutinių išipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamą termino „tinkamas naudojimas“ aiškinimą.
- 92 Remiantis ieškovės aiškinimu, terminą „tinkamas naudojimas“ reikia suprasti kaip reiškiantį iš principo naudojimą „laikantis pasiūlymo“, kuris reiškia, kad Komisija turi tam tikrą diskreciją nustatyti, ar naudojimas, net jei neviseškai laikantis pasiūlymo, dar gali būti laikomas „tinkamu naudojimu“, atsižvelgiant būtent į išipareigojimų tikslą.
- 93 Pasak ieškovės, jeigu terminas „tinkamas naudojimas“ būtų taip aiškinamas, būtų akivaizdu, kad į bylą įstojusi šalis netenkino „tinkamo naudojimo“ reikalavimo, todėl neįgijo ankstesnės teisės.
- 94 Taigi pirmasis pagrindas pateiktas dėl galutinių išipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamo termino „tinkamas naudojimas“ aiškinimo.

Dėl pažodinio aptariamų nuostatų aiškinimo

- 95 Ginčijamo sprendimo 56 punkte nustatyta, kad bendrinėje kalboje „nesąžiningas naudojimas“ (anglų k. – *misuse*) gali būti apibrėžtas kaip „kažko naudojimas nepritaikytai ar nenumatytu būdu“, o „tinkamas naudojimas“ – kaip naudojimas „pritaikytai arba deramai konkrečioje situacijoje ar konkrečiu atveju“. Tuo remiantis teigtina, kad „tinkamas naudojimas“ yra visiška „nesąžiningo naudojimo“ priešingybė. Todėl, atlikus galutiniuose išipareigojimuose vartojamų sąvokų pažodinį aiškinimą, laiko tarpusnių „tinkamą naudojimą“ reikia suprasti kaip tų laiko tarpusnių „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimą.
- 96 Remiantis ginčijamo sprendimo 63 punktu, galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatoje vartojamas žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ yra tik „nereikšmingas kalbinis variantas“, negalintis turėti lemiamos reikšmės aiškinant terminą „tinkamas naudojimas“.
- 97 Ieškovė ginčija šį aiškinimą.
- 98 Ieškovė Komisijai priekaištauja, kad jos pateiktame aiškinyje nesilaikoma reikšmingų nuostatų formuluotės. Dėl tokio aiškinimo galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatoje vartojamas žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“, į kurį turi būti atsižvelgta aiškinant tų išipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamą terminą „tinkamas naudojimas“, netektų jokios prasmės. Aptariamų nuostatų formuluotei taip pat prieštarauja ginčijamame sprendime įtvirtintas „tinkamo naudojimo“ ir „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimo lygiavertiškumas.

- 99 Šiuo klausimu reikia iš karto pažymėti, kad galutiniuose išipareigojimuose yra apibrėžtims skirta dalis. Tačiau galutinių išipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamas terminas „tinkamas naudojimas“ joje neapsibrėžtas.
- 100 Dėl savo reikšmės terminas „tinkamas naudojimas“ nėra savaime visiškai savarankiškas, jam reikalingas atskaitos taškas, kurio atžvilgiu gali būti nustatyta, ką šiuo atveju reiškia naudojimas, kuris gali būti laikomas „tinkamu“, arba prireikus – naudojimas, kuris negali būti laikomas „tinkamu“.
- 101 Taigi ginčijamame sprendime laikomasi požiūrio, kad „tinkamas naudojimas“ prilygsta „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimui, kaip jis apibrėžtas galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatoje, ir taip nustatytas atskaitos taškas, kuriuo remiantis vertinamas ankstesnių teisių įgijimas.
- 102 Atvirkščiai, remiantis ieškovės aiškinimu, kuris iš esmės grindžiamas galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatoje vartojamu žodžių junginių „laikydamasis pasiūlymo“, terminą „tinkamas naudojimas“ reikėtų aiškinti kaip iš principo reiškiantį naudojimą „laikantis pasiūlymo“. Taigi atskaitos tašką sudarytų naudojimas „laikantis pasiūlymo“, reiškiantis, kad Komisija turi tam tikrą diskreciją nustatyti, ar naudojimas, net jei nevisiškai atitinka pasiūlymą, dar gali būti kvalifikuojamas kaip „tinkamas naudojimas“, atsižvelgiant būtent į išipareigojimų tikslą vartotojų naudai sudaryti maksimalią aptariamo maršruto konkurenciją.
- 103 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad galutinių išipareigojimų originalo kalba yra anglų ir kad tų išipareigojimų 1.13 nuostatoje vartojama sąvoka *misuse* turi pakankamai plačią reikšmę ir nebūtinai neigiamą konotaciją. Todėl ginčijamo sprendimo 56 punkte Komisija pagrįstai nusprendė, kad bendrinėje kalboje terminas anglų kalba *misuse* gali būti apibrėžtas kaip „kažko naudojimas nepritaikytai ar nenumatytu būdu“.
- 104 Tokiomis sąlygomis negalima tvirtinti, kad ginčijamame sprendime pateikiamas „tinkamo naudojimo“ ir „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimo (*misuse*) sugretinimas yra nesuderinamas su aptariamų nuostatų formuluote.
- 105 Dėl ieškovės teikiamo aiškinimo reikia konstatuoti, kad teiginys, jog „tinkamu naudojimu“ reikia laikyti naudojimą 100 % intensyvumu „laikantis pasiūlymo“, yra nesuderinamas su termino „tinkamas naudojimas“ reikšme. Iš tiesų terminas „tinkamas“ reiškia naudojimą, nesiekiantį 100 % laiko tarpsnių naudojimo intensyvumo „laikantis pasiūlymo“, nors tas naudojimas vis dėlto yra aukščiau už tam tikrą ribą.
- 106 Kadangi ieškovė teigia, kad terminą „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti kaip iš principo reiškiantį naudojimą „laikantis pasiūlymo“, tačiau paliekant Komisijai tam tikrą diskreciją dėl klausimo, ar „naudojimo laikantis pasiūlymo“ nesiekiantis naudojimas gali būti tinkamas, reikia daryti išvadą, kad ieškovės aiškinimas dera su terminu „tinkamas naudojimas“.
- 107 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad tiek ginčijamame sprendime išdėstytas, tiek ieškovės pateikiamas aiškinimas yra suderinami su aptariamų nuostatų formuluote, todėl tik pažodinis tų nuostatų aiškinimas nėra įtikinamas.
- 108 Šiomis aplinkybėmis siekiant išnagrinėti, ar ginčijamame sprendime Komisija galėjo nuspręsti, kad galutinių išipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamas terminas „tinkamas naudojimas“ turi būti suprantamas kaip reiškiantis „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimą, visų pirma reikia nustatyti žodžių junginiui „tinkamas naudojimas“ aiškinti reikšmingus principus, kad vėliau būtų galima išnagrinėti, ar taikydama tuos principus Komisija nepadarė teisės klaidos.

Dėl žodžių junginio „laikantis pasiūlymo“ aiškinimo principų

- 109 Pirma, pagal bendrąją taisyklę ir, kaip nustatyta suformuotoje jurisprudencijoje, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės aktų, kuriame ji vartojama, siekiamus tikslus (žr. 2019 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, T-239/17, EU:T:2019:289, 40 punktą ir nurodytą jurisprudenciją), nes aiški ir tiksli formuluotė vis dėlto apibrėžia aiškinimo ribas (šiuo klausimu žr. 2010 m. liepos 15 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-582/08, EU:C:2010:429, 51 punktą ir nurodytą jurisprudenciją). Be to, Sąjungos teismai reguliariai taiko sisteminių aiškinimą.
- 110 Kadangi, remiantis sprendimo suteikti leidimą 200 dalimi, galutiniai išipareigojimai yra to sprendimo sudedamoji dalis, šio sprendimo 109 punkte priminti principai taikomi tų išipareigojimų aiškinimui, ir šalys tai, beje, pripažįsta.
- 111 Antra, reikia atsižvelgti į specifines aiškinimo taisykles, išdėstytas galutinių išipareigojimų trečioje pastraipoje.
- 112 Taigi galutiniai išipareigojimai turi būti aiškinami atsižvelgiant į sprendimą suteikti leidimą laikantis Europos teisės bendrųjų nuostatų, ypač į Susijungimų reglamentą, ir remiantis Komisijos pranešimu dėl konkurencijos gynimo priemonių, priimtinių pagal Susijungimų reglamentą ir Įgyvendinimo reglamentą (OL C 267, 2008, p. 1, toliau – pranešimas dėl konkurencijos gynimo priemonių).
- 113 Pirma, dėl sprendimo suteikti leidimą reikia priminti, kad jis buvo priimtas taikant Susijungimų reglamento 6 straipsnio 1 dalies b punktą, aiškinamą atsižvelgiant į to reglamento 6 straipsnio 2 dalį, t. y. preliminarų tyrimo stadijoje, kitaip tariant, I etape.
- 114 Remiantis jurisprudencija, I etape pasiūlyti išipareigojimai turėtų leisti Komisijai nuspręsti, kad operacija, apie kurią pranešta, preliminarų tyrimo stadijoje nebekelia rimtų abejonių dėl suderinamumo su vidaus rinka. Taigi šie išipareigojimai leidžia išvengti išsamaus tyrimo etapo inicijavimo (žr. 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 290 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 115 Susijungimų reglamento 8 straipsnio 2 dalyje Komisijai leidžiama prie sprendimo, kuriuo koncentracija pripažįstama suderinama su vidaus rinka, pagal to reglamento 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžtą kriterijų pridėti sąlygas ir pareigas, skirtas užtikrinti, kad suinteresuotosios įmonės laikysis Komisijai duotų išipareigojimų, kuriuos prisiėmė, kad koncentracija taptų suderinama su ta rinka (žr. 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 291 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 116 Atsižvelgiant tiek į tokios rūšies operacijoms būdingų finansinių interesų svarbą ir teigiamas ar neigiamas pasekmes pramonei ar prekybai, tiek į Komisijos šioje srityje turimus įgaliojimus, dalyvaujančios įmonės turi būti suinteresuotos palengvinti administracijos darbą. Dėl tų pačių priežasčių Komisija privalo veikti labai rūpestingai, kai vykdo koncentracijos kontrolės užduotį (žr. 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 292 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 117 Taip pat reikia pažymėti, kad vykdydama koncentracijų kontrolę Komisija turi teisę sutikti tik su tais išipareigojimais, kurių laikantis operacija, apie kurią pranešta, taps suderinama su vidaus rinka (žr. 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 293 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 118 Šiuo klausimu reikia pripažinti, kad vienos iš koncentracijos šalių pasiūlyti išipareigojimai šį kriterijų atitinka tik tuo atveju, jeigu Komisija gali padaryti tvirtą išvadą, kad juos bus įmanoma įvykdyti ir kad pagal juos pritaikytos korekcinės priemonės bus pakankamai veiksmingos bei ilgalaikės užtikrinant, jog

sąlygiškai netolimoje ateityje nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar sudaryta kliūčių veiksmingai konkurencijai, kurioms kelių turi užkirsti tie įsipareigojimai (žr. 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 294 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

- 119 Komisija turi plačią diskreciją vertinti, ar reikia nustatyti įpareigojimus siekiant išsklaidyti kilusias rimtas abejones dėl koncentracijos (žr. 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 295 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 120 Per I etapą priimtais įsipareigojimais siekiama išsklaidyti visas rimtas abejones, ar koncentracija reikšmingai kliudytų veiksmingai konkurencijai vidaus rinkoje arba didžiojoje jos dalyje, būtent dėl to, kad bus sukurta arba sustiprinta dominuojanti padėtis. Todėl I etape priimti įsipareigojimai, atsižvelgiant į jų apimtį ir turinį, turi sudaryti sąlygas Komisijai priimti sprendimą patvirtinti nepradedant II etapo, nes Komisija privalėjo turėti galimybę, nepadarydama akivaizdžios vertinimo klaidos, nuspręsti, kad tie įsipareigojimai yra tiesioginis ir pakankamas atsakas, galintis aiškiai išsklaidyti visas rimtas abejones (žr. 2015 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Niki Luftfahrt / Komisija*, T-162/10, EU:T:2015:283, 297 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 121 Antra, dėl ieškovės teiginio, kad RM forma neturi reikšmės aiškinant galutinių įsipareigojimų nuostatas, reikia priminti, kad tų įsipareigojimų trečioje pastraipoje nustatyta, kad jie turi būti aiškinami, be kita ko, atsižvelgiant į Susijungimų reglamentą.
- 122 Vis dėlto Susijungimų reglamento 23 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta, kad Komisijai leidžiama nustatyti, be kita ko, tvarką ir terminus pagal 6 straipsnio 2 dalį priimtiems įsipareigojimams pateikti ir įgyvendinti. Šiuo tikslu Komisija priėmė Įgyvendinimo reglamentą, jo 20 straipsnio 1a dalyje nustatyta, kad suinteresuotosios įmonės, siūlydamos Susijungimų reglamento 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus įsipareigojimus, tuo pat metu pateikia informacijos ir dokumentų, kurių reikalaujama to reglamento IV priede pateiktoje RM formoje dėl korekcinų priemonių.
- 123 Priešingai, nei teigia ieškovė, kadangi RM forma nustatyta Susijungimų reglamente, galutinių įsipareigojimų nuostatos turi būti aiškinamos, kaip nustatyta jų trečioje pastraipoje, atsižvelgiant į tą formą ir tai, kad joje nurodomos susijungimo šalys.
- 124 Trečia, kiek tai susiję su žodžių junginių „laikantis Europos teisės bendrųjų nuostatų“, reikia turėti galvoje būtent reglamentą dėl laiko tarpinių.
- 125 Ketvirta, reikia pažymėti, kad nors įsipareigojimais siekiama paneigti visas dideles abejones dėl koncentracijos suderinamumo su vidaus rinka, jie taip pat turi reikšmės trečiosioms šalims, kurios perima koncentracijos šalių veiklą. Tiesą pasakius, tokios veiklos perėmimo sąlygos didžiąja dalimi nustatytos įsipareigojimuose.

Dėl nagrinėjamų nuostatų aiškinimo atsižvelgiant į RM formoje pateiktus duomenis

- 126 Ginčijamo sprendimo 63 punkte nustatyta, kad remiantis susijungimo šalių pateikta RM forma galima teigti, kad galutiniai įsipareigojimai, kiek tai susiję su ankstesnėmis teisėmis, neskaitant kelių „nereikšmingų išaiškinimų ir kalbinių variantų“, yra labai panašūs į byloje *IAG / bmi* priimtus įsipareigojimus. Nors įsipareigojimuose byloje *IAG / bmi* kalbama apie „tinkamą naudojimą“, juose nereikalaujama, kad naudojimo laikotarpiu laiko tarpiniai būtų naudojami „laikantis pasiūlymo“. Todėl formuluotė „laikydamosi pasiūlymo“ galutiniuose įsipareigojimuose nereiškia jokio su ankstesnėmis teisėmis susijusių reikalavimų šioje byloje pakeitimo ir yra paprasčiausias „nereikšmingas kalbinis variantas“, palyginti su įsipareigojimais byloje *IAG / bmi*.
- 127 Ieškovė ginčija šią išvadą ir pateikia argumentų.

128 Kad būtų galima nagrinėti ginčijamo sprendimo 63 punkte Komisijos padarytos išvados pagrįstumą, visų pirma reikia priminti jos ir apie koncentraciją pranešusių įmonių pareigas, kiek tai susiję būtent su įsipareigojimais.

129 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad remiantis Įgyvendinimo reglamento IV priedo įžanginėmis nuostatomis galima teigti, jog RM formoje „nurodoma informacija ir dokumentai, kuriuos suinteresuotosios įmonės turi pateikti, tuo pačiu metu siūlydamos įsipareigojimus pagal [Susijungimų reglamento] 6 straipsnio 2 dalį“, ir kad „jeigu [suinteresuotosios įmonės mano], kad tam tikra šioje formoje prašoma konkreti informacija gali būti nereikalinga Komisijos vertinimui atlikti, [jos gali] kreiptis į Komisiją su prašymu netaikyti kai kurių reikalavimų ir tinkamai pagrįsti, kodėl tokia informacija nėra svarbi“.

130 Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 7 dalyje nustatyta:

„Komisija turi įvertinti, ar siūlomos konkurencijos gynimo priemonės, jas įgyvendinus, išspręs nustatytas konkurencijos problemas. Tik šalys turi visą svarbią informaciją, kuri būtina tokiam vertinimui atlikti, visų pirma dėl siūlomų įsipareigojimų įvykdomumo ir verslo, kurį siūloma perleisti, gyvybingumo ir konkurencingumo. Todėl šalys turi pateikti visą tokią turimą informaciją, kuri būtina Komisijai siūlomoms konkurencijos gynimo priemonėms įvertinti. Šiuo tikslu pagal Įgyvendinimo reglamentą šalys [kurios apie juos praneša] įpareigosios kartu su įsipareigojimais pateikti išsamią informaciją apie siūlomų įsipareigojimų turinį, jų įgyvendinimo sąlygas ir įrodyti jų tinkamumą bet kokiai didelei kliūčiai veiksmingai konkurencijai pašalinti, kaip nustatyta Įgyvendinimo reglamento priede (RM formoje).“

131 Be to, pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 79 dalyje nustatyta:

„Norint, kad būtų sudarytas pagrindas sprendimui pagal [Susijungimų reglamento] 6 straipsnio 2 dalį, įsipareigojimų pasiūlymai turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) juose turi būti išsamiai nurodyti šalių prisiimti materialiniai ir procedūriniai įsipareigojimai;

<...>“

132 Beje, pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 82 dalyje nustatyta:

„Dėl laiko ribojimo pirmojoje stadijoje ypač svarbu, kad šalys Komisijai laiku pateiktų Įgyvendinimo reglamente reikalaujamą informaciją, kad būtų įmanoma tinkamai įvertinti įsipareigojimų turinį bei įvykdomumą ir jų tinkamumą veiksmingai konkurencijai bendrojoje rinkoje ilgainiui išlaikyti. <...>“

133 Galiausiai Komisija pažymi, kad, atsižvelgiant į didelį faktų ir duomenų, kuriuos ji turi išnagrinėti per Susijungimų reglamente nustatytas procedūras, kiekį ir į šioms procedūroms, ypač patvirtinimui su korekcinėmis priemonėmis I etapo pabaigoje, taikomą spartos reikalavimą, formose RM įmonių pateikta informacija yra ypatingos svarbos, kad ji galėtų per turimą ribotą terminą tinkamai įvertinti siūlomų įsipareigojimų turinį, tikslą, įgyvendinamumą ir veiksmingumą; šiuo klausimu ieškovė Komisijai neprieštarauja. RM forma siekiama užtikrinti siūlomų įsipareigojimų aiškumą ir išvengti juose galinčių pasitaikyti „Trojos arklių“. Beje, RM formoje apibūdinama, kaip pati įmonės suvokia siūlomus įsipareigojimus.

134 Šiuo atveju reikia priminti, kad neginčijama, jog galutinių įsipareigojimų tekstas skiriasi nuo įsipareigojimų byloje IAG / *bmi*.

- 135 Iš tiesų, palyginus galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatą su įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* 1.3.1 nuostata, galima tvirtinti, kad žodžių junginys „skrydį be tarpinio nusileidimo tarp oro uostų poros laikydamasis pasiūlymo, pateikto pagal 1.24 nuostatą“ į galutinius įsipareigojimus buvo įtrauktas vietoje žodžių junginio „aptariamą miestų porą, kuriai laiko tarpsniai buvo perkelti“, vartojamo įsipareigojimuose byloje *IAG / bmi*.
- 136 Taip pat, priešingai nei galutiniuose įsipareigojimuose, įsipareigojimuose byloje *IAG / bmi* buvo skirsnis „Ankstesnių teisių į laiko tarpsnius suteikimas“ dėl naudojimo laikotarpio, ankstesnių teisių suteikimo ir „nesąžiningo naudojimo“.
- 137 Be to, neginčijama, kad, kaip priminta šio sprendimo 23–27 punktuose, tiek 2013 m. liepos 18 d., tiek 2013 m. liepos 30 d. RM formoje susijungimo šalys nurodė, kad jų įsipareigojimai iš esmės grindžiami įsipareigojimais byloje *IAG / bmi*. Beje, RM formos skirsnyje dėl nukrypimo nuo pavyzdinių tekstų nurodyta, kad punktai, kuriais galutiniai įsipareigojimai skiriasi nuo įsipareigojimų byloje *IAG / bmi*, išskyrus „nereikšmingus kalbinius variantus ar paaiškinimus, kurie reikalingi dėl konkrečių šios bylos aplinkybių“, buvo pažymėti „siekiant padėti įvertinti įsipareigojimus“. RM formos dalyje dėl pakeitimų susijungimo šalys nenurodė jokio su ankstesnėmis teisėmis susijusių nuostatų nukrypimo, palyginti su įsipareigojimais byloje *IAG / bmi*.
- 138 Taigi arba galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatos papildymas žodžių junginiu „laikydamasis pasiūlymo“ yra tik „nereikšmingas kalbinis variantas“, arba tuo žodžių junginiu siekta padaryti esminį pakeitimą, palyginti su įsipareigojimais byloje *IAG / bmi*, nes tas žodžių junginys susijęs su ankstesnėmis teisėmis. Tačiau antruoju atveju susijungimo šalys tai turėjo nurodyti RM formoje.
- 139 Tokiomis aplinkybėmis tenka pripažinti, kad Komisijos išvadoje, jog galutinių įsipareigojimų nukrypimas nuo įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* teksto yra tik „nereikšmingas kalbinis variantas“, klaidos nėra.
- 140 Kadangi neginčijama, jog galutinių įsipareigojimų tekstas skiriasi nuo įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* teksto, ieškovė privalo įrodyti, kad, nepaisant RM formoje pateiktų duomenų, žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ nėra paprastas „nereikšmingas kalbinis variantas“.
- 141 Dėl šio aspekto ieškovė pateikia keletą argumentų, kuriais siekiama paneigti ginčijamo sprendimo 63 punkte Komisijos padarytą išvadą ir įrodyti žodžių junginio „laikydamasis pasiūlymo“ reikšmę aiškinant galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamą terminą „tinkamas naudojimas“ ir dėl to suteikiant ankstesnes teises.
- 142 Pirma, ieškovė teigia, kad remiantis pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių, apie kurį priminta šio sprendimo 113 punkte, 7 dalimi galima teigti, jog pareiga informuoti Komisiją RM formoje pateiktais paaiškinimais pagrįsta tuo, kad koncentracijos operacijos šalys dažnai išimtinai disponuoja informacija, kuri būtina vertinant įsipareigojimus ir dėl to turi būti nurodyta RM formoje. Vis dėlto, kiek tai susiję su nuostatomis dėl ankstesnių teisių, pažymėtina, jog susijungimo šalys tokios išimtinės informacijos neturėjo, o Komisija turėjo tokias pat galimybes kaip ir jos vertinti žodžių junginio „laikydamasis pasiūlymo“ reikšmę.
- 143 Su šiuo teiginiu negalima sutikti. Kadangi RM formoje 3 skirsnyje numatyta susijungimo šalių pareiga nurodyti nukrypimą nuo pavyzdinių tekstų, šalys turi tenkinti šią sąlygą, nepaisydamos tą normą pagrindžiančių motyvų.
- 144 Tokiomis aplinkybėmis ieškovė negali veiksmingai teigti, kad Komisija, užuot tvirtai laikiusis remiantis susijungimo šalių RM formoje pateikta informacija padarytų išvadų, turėjo įvertinti žodžių junginio „laikydamasis pasiūlymo“ reikšmę, neatsižvelgdama į tai, ką susijungimo šalys nurodė RM formoje.

- 145 Antra, ieškovė teigia, kad RM formoje nebuvo būtina nurodyti siūlomų išsipareigojimų ir išsipareigojimų byloje *IAG / bmi* skirtumų dėl to, kad nei susijungimo šalys, nei Komisija tuo metu nenumatė, jog žodžių junginio „laikydamosis pranešimo“ įterpimas yra svarbus, nes šiuo žodžių junginiu iš dalyvio buvo tik reikalaujama akivaizdaus dalyko, t. y. kad laikytųsi pažadų.
- 146 Šiam argumentui negalima pritarti.
- 147 Kadangi remiantis reglamento dėl laiko tarpinių 10 straipsnio 2 dalyje nustatytu principu „naudojami laiko tarpiniai arba prarasti laiko tarpiniai“ 80 % siekiantis naudojimo intensyvumas yra pakankamas, negalima teigti, kad savaime aišku, jog dalyvis iš principo privalo pasiūlyme nustatytą oro paslaugą teikti 100 % intensyvumu, kad galėtų įgyti ankstesnes teises.
- 148 Be to, ieškovės argumentas įrodo, kad derėdamosi su Komisija dėl išsipareigojimų susijungimo šalys jau galvojo, kad žodžių junginys „laikydamosis pasiūlymo“ įpareigoja dalyvį teikti oro paslaugą laikantis pasiūlymo, kad galėtų įgyti ankstesnes teises.
- 149 Vis dėlto, kadangi pareiga naudoti „laikantis pasiūlymo“ nekyla iš išsipareigojimų byloje *IAG / bmi* teksto, RM formoje susijungimo šalys galėjo nurodyti siūlomų išsipareigojimų skirtumus kaip esminį pokytį, kad atkreiptų Komisijos dėmesį į šį pakeitimą.
- 150 Kadangi susijungimo šalys Komisijai nepateikė šios informacijos ir neįvykdė Įgyvendinimo reglamento IV priede nustatytų pareigų, ieškovė neturi pagrindo tuo remtis, grįsdama pateikiamą galutinių išsipareigojimų aiškinimą.
- 151 Trečia, ieškovė teigia, kad RM formoje nebuvo būtina nurodyti galutinių išsipareigojimų 1.9 nuostatoje vartojamo žodžių junginio „laikydamosis pasiūlymo“, nes jo reikšmė nereikalauja aiškinimo ir joje nėra nieko nesuprantamo ar dviprasmiško.
- 152 Šiam argumentui negalima pritarti.
- 153 Iš pirmo žvilgsnio galima teigti, kad dėl to, jog RM formos 3 skirsnyje šalims nustatytas reikalavimas nurodyti visus nukrypimus nuo pavyzdinių tekstų, aplinkybė, kad nukrypimas nuo teksto atsirado pridėjus suprantamą ar nedviprasmišką žodžių junginį, yra nesvarbi.
- 154 Be to, šio žodžių junginio svarba suteikiant ankstesnes teises anaipol neturi reikšmės šios bylos aplinkybėmis.
- 155 Atsižvelgiant į išsipareigojimų byloje *IAG / bmi* atitinkamų nuostatų sandarą ir išdėstymą, ankstesnių teisių įgijimo sąlygos reglamentuotos tų išsipareigojimų 1.3.2 nuostatoje, kuri atitinka galutinių išsipareigojimų 1.10 nuostatą, o jų 1.3.1 nuostatos, atitinkančios galutinių išsipareigojimų 1.9 nuostatą, tikslas – konkrečiai įvardyti „konkurencingą oro paslaugą“, kuri gali būti teikiama naudojimo laikotarpiu.
- 156 Tokiomis aplinkybėmis Komisija neturėjo nuspręsti, kad galutinių išsipareigojimų 1.9 nuostatos papildymas žodžių junginiu „laikydamosis pasiūlymo“ turėjo būti reikšmingas suteikiant ankstesnes teises.
- 157 Beje, reikia priminti, kad remiantis susijungimo šalių pildoma RM forma darytina išvada, jog galutinių išsipareigojimų nuostatų dėl ankstesnių teisių reikšmė yra tokia pati kaip išsipareigojimų byloje *IAG / bmi* nuostatų, išskyrus „nereikšmingus kalbinius variantus“.
- 158 Tokiomis aplinkybėmis ieškovės argumentas, kad Komisija turėjo kitaip suprasti nuostatas dėl ankstesnių teisių, yra nepagrįstas.

- 159 Ketvirta, konkrečiai dėl susijungimo šalių ir Komisijos bendravimo laikotarpiu, kuriuo Komisija šalių prašė įsipareigojimus įtraukti „ankstesnes teises“, Komisija, atsakydama į Bendrojo Teismo klausimą, nurodo, kad „mano žinanti“, jog 2013 m. liepos 18–25 d. vyko diskusija „tarp šalių dėl tam tikrų 2013 m. liepos 16 d. [įsipareigojimų pasiūlymo] ir įsipareigojimų „byloje IAG / bmi“ skirtumų“.
- 160 Vis dėlto nei per rašytinę procedūros dalį, nei atsakydama į Bendrojo Teismo klausimus ir į šio sprendimo 159 punkte primintus Komisijos nurodymus ieškovė neteigė, kad per derybas dėl įsipareigojimų susijungimo šalys Komisiją aiškiai supažindino su įsipareigojimų koncepcija, pagal kurią dalyvis privalėtų teikti oro paslaugą, laikydamasis pasiūlymo, kad galėtų įgyti ankstesnes teises.
- 161 Kadangi, kaip priminta šio sprendimo 140 punkte, ieškovė privalo įrodyti, kad susijungimo šalys atkreipė Komisijos dėmesį į esamus galutinių įsipareigojimų ir įsipareigojimų byloje IAG / bmi nuostatų dėl ankstesnių teisių teksto skirtumus, ir kadangi ieškovė nepateikė jokios naudingos informacijos apie šio sprendimo 159 punkte nurodytą susijungimo šalių ir Komisijos bendravimą, reikia daryti išvadą, kad bendraudamos su Komisija susijungimo šalys jos nesupažindino su įsipareigojimų tekste esančiais skirtumais.
- 162 Penkta, ieškovė teigia, kad remiantis galutinių įsipareigojimų rengimo istorija darytina išvada, jog žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ kilo iš įsipareigojimų byloje A++ ir yra oro bendrovių įsipareigojimų dėl laiko tarpinių „technikos būklė“. Be to, įvairiais aspektais Komisija rėmėsi tais įsipareigojimais per derybas, pasibaigusias galutiniais įsipareigojimais. Todėl ieškovė teigia, kad susijungimo šalys neprivalėjo nurodyti šio papildymo, palyginti su byla IAG / bmi.
- 163 Šiam argumentui pritarti negalima, nes jis nepagrįstas faktais.
- 164 Pirma, iš įsipareigojimų byloje A++ perimta formuluotė nėra „technikos būklė“, bent jau palyginti su ankstesnėmis teisėmis.
- 165 Neginčytina, kad įsipareigojimuose byloje A++ nebuvo numatyta suteikti ankstesnes teises. Taigi tų įsipareigojimų 1.2.6 nuostata nesusijusi su ankstesnių teisių suteikimu.
- 166 Beje, būtent dėl šios priežasties susijungimo šalys turėjo, Komisijai aiškiai paprašius, į įsipareigojimus įtraukti nuostatas dėl ankstesnių teisių, kurios būtų panašios į įsipareigojimų byloje IAG / bmi nuostatas.
- 167 Beje, ieškovės priminta aplinkybė, kad dėl tam tikrų galutinių įsipareigojimų aspektų Komisija susijungimo šalių paprašė remtis įsipareigojimais byloje A++, neturi reikšmės. Bylos A++ nuostatos, apie kurias kalba ieškovė, nesusijusios su ankstesnėmis teisėmis.
- 168 Antra, ieškovės teiginiai dėl galutinių įsipareigojimų rengimo istorijos yra netikslūs.
- 169 2013 m. liepos 10, 14, 16 ir 25 d. susijungimo šalys Komisijai pateikė skirtingas jų parengtų įsipareigojimų versijas, kad Komisija galėtų juos įvertinti.
- 170 Tiesa, žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ buvo įtrauktas į 2013 m. liepos 14 d. įsipareigojimų pasiūlymą, o tai, beje, atsispindėjo ieškovės parengtoje ir šio sprendimo 11 punkte nurodytoje lyginamojoje versijoje.
- 171 Vis dėlto tarp aptariamų 2013 m. liepos 14 d. įsipareigojimo pasiūlymo nuostatų ir galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatos nėra tęstinumo ryšio.

- 172 Iš tiesų galutinių įsipareigojimų 1.9–1.11 nuostatos yra ne ankstesnių atitinkamų nuostatų pakeitimas, o naujas tekstas, kaip vienas paketas įtrauktas į 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimus, kaip galima teigti remiantis 2013 m. liepos 14 d. ir 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimų lyginamąja versija, kurią ieškovė pateikė kaip ieškinio A7 priedą.
- 173 Tai, beje, patvirtina pati ieškovė, kuri ieškinio 127 punkte pripažįsta, kad įsipareigojimus byloje *IAG / bmi* susijungimo šalys paėmė kaip bazinį tekstą 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimų pasiūlymui parengti, todėl negalima teigti, kad yra koks nors tęstinumas nuo 2013 m. liepos 14 d. įsipareigojimų pasiūlymo 1.11 nuostatos iki galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatos.
- 174 Be to, taip pat reikia pažymėti, kad, kaip priminta šio sprendimo 12 punkte, Komisija aiškiai du kartus paprašė, kad į įsipareigojimus būtų įtrauktos ankstesnės teisės, ir 2013 m. liepos 13 d. elektroniniame laiške nurodė, kad turi būti įtrauktos „tokios pat“ ankstesnės teisės, kokios siūlomos byloje *IAG / bmi*.
- 175 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad atsakydamos į šį prašymą susijungimo šalys nurodė, kad ankstesnės teisės įtrauktos „laikantis [Komisijos] prašymo“, kaip nurodyta prie 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimų pasiūlymo pridėtame elektroniniame laiške, pirmą kartą įtraukiant nuostatas dėl ankstesnių teisių, kurios identiškos galutinių įsipareigojimų nuostatoms.
- 176 Beje, 2013 m. liepos 18 ir 30 d. RM formose *susijungimo* šalys patvirtino, kad prisiderina prie įsipareigojimų byloje *IAG / bmi*, ir nepateikė nė menkiausios užuominos į skirtumą nuostatose dėl ankstesnių teisių.
- 177 Šiomis aplinkybėmis ieškovės argumentams dėl galutinių įsipareigojimų rengimo istorijos ir įsipareigojimų byloje *A++* neva „technikos būklės“ pobūdžio negalima pritarti.
- 178 Šešta, ieškovė teigia, kad jos įsipareigojimų ir įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* teksto skirtumai, būtent žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“, aiškinamas tuo, kad, priešingai nei byla *IAG / bmi*, ši byla susijusi tik su vienu oro maršrutu.
- 179 Kadangi, remiantis RM formoje pateikta informacija, ieškovės teiginiai turi būti suprantami taip, kad formuluotės pakeitimai – tai „paaiškinimai, kurie reikalingi dėl konkrečių šios bylos aplinkybių“, šiam argumentui taip pat negalima pritarti.
- 180 Viena vertus, ieškovė pati prieštarauja šiam teiginiui. 2020 m. vasario 14 d. atsakymų raštu į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus 3 dalyje ji tvirtina, kad susijungimo šalys nemanė, kad žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ priskirtinas sąvokai „paaiškinimai, kurie reikalingi dėl konkrečių šios bylos aplinkybių“.
- 181 Kita vertus, bet kuriuo atveju reikia konstatuoti, kad oro maršrutų skaičius neturi jokios reikšmės klausimui, kokių intensyvumu turi būti naudojami laiko tarpniai, kad tai būtų galima laikyti „tinkamu naudojimu“ ankstesnių teisių suteikimo tikslu.
- 182 Septinta, dar reikia išnagrinėti kelis kitus ieškovės teiginius. Ji teigia, kad Komisija turėjo pastebėti galutinių įsipareigojimų tekste padarytą pakeitimą, palyginti su reikšmingomis įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* nuostatomis, taip pat „turėjo įvertinti formuluotę ir galimą jo reikšmę“. Be to, atsakymuose į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus ji teigia, kad Komisija „kruopščiai“ palygino reikšmingų nuostatų tekstą ir tuomet suprato bei patvirtino aplinkybę, kad buvo perimti įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* „techniniai elementai“.
- 183 Vis dėlto ieškovė tuo pat metu teigia, kad „iš tikrųjų niekas neturėjo priežasties nagrinėti konkrečią formuluotę, dėl kurios čia ginčijamasi“, ir kad „nei [susijungimo] šalims, nei Komisijai nereikėjo nagrinėti formuluotės“, kuri čia aptariama.

- 184 Bet kuriuo atveju ieškovės argumentams pritarti negalima.
- 185 Kadangi reikia suprasti, jog ieškovė teigia, kad Komisija žinojo apie formuluotės pakeitimą įtraukus žodžių junginį „laikydamasis pasiūlymo“, argumentas neturi reikšmės.
- 186 Iš tiesų Komisija lyg ir pripažįsta, kad konstatavo pakeitimus įsipareigojimų tekste. Tačiau tuo remiantis vis dėlto negalima teigti, kad tuo pagrindu Komisija privalėjo padaryti išvadą, jog tie pakeitimai buvo esminiai aiškinant įsipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamą sąvoką „tinkamas naudojimas“ ir nebuvo paprasčiausias „nereikšmingas kalbinis variantas“.
- 187 Dėl tų pačių priežasčių to negalima paneigti argumentu, kad Komisija suprato ir patvirtino faktą, jog buvo perimti įsipareigojimų byloje A++ „techniniai elementai“.
- 188 Žodžių junginį „laikydamasis pasiūlymo“ pripažindama „nereikšmingu kalbiniu variantu“, Komisija šį papildymą pripažino „techniniu“, o ne esminiu elementu.
- 189 Nors ieškovės teiginiai turi būti suprantami taip, kad jei Komisija tyrimą atliko taip kruopščiai, kaip reikalaujama, ji turėjo ne tik pastebėti teksto pokytį, bet ir tą pokytį suprasti kaip reikšmingą ir esminį suteikiant ankstesnes teises, reikia konstatuoti, kad toks argumentas nepagrįstas.
- 190 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas daro nuorodą į atitinkamas Komisijos ir apie koncentraciją pranešančių šalių pareigas, kurios išdėstytos šio sprendimo 129–133 punktuose.
- 191 Tiesa, kaip priminta šio sprendimo 116 punkte, Komisija privalo „veikti labai rūpestingai, vykdydama koncentracijos kontrolės užduotį“.
- 192 Vis dėlto šia Komisijai nustatyta pareiga nesiekama atleisti apie koncentraciją pranešančių šalių nuo joms nustatytos pareigos RM formoje pateikti tikslią ir teisingą informaciją.
- 193 Iš tiesų RM formoje informaciją pateikusi įmonė iš principo negali tvirtinti, kad Komisija turi neatsižvelgti į tą informaciją ir atidžiau išnagrinėti siūlomų įsipareigojimų tekstą.
- 194 Vis dėlto ieškovės argumentas reiškia būtent tai, kad žodžių junginį „laikydamasis pasiūlymo“ Komisija turėjo suprasti kaip turintį reikšmės suteikiant ankstesnes teises, nepaisant to, kad RM formoje susijungimo šalių pateikta informacija buvo priešinga.
- 195 Šiuo atveju Komisija, nepadarydama klaidos, ginčijamame sprendime galėjo nuspręsti, kad galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatoje vartojamas žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ neturi reikšmės suteikiant ankstesnes teises.
- 196 Iš tiesų, atsižvelgiant į šio sprendimo 169–175 punktuose primintą įsipareigojimų rengimo istoriją, Komisija neturėjo nuspręsti, kad 2013 m. liepos 14 d. įsipareigojimų pasiūlymo ir 2013 m. liepos 16 d. įsipareigojimų pasiūlymo teksto skirtumai yra esminiai.
- 197 Šią išvadą dar labiau sustiprina tai, kad, remiantis nagrinėjamų įsipareigojimų byloje *LAG / bmi* nuostatų sandara, kurią lėmė jų išdėstymas, ankstesnių teisių įgijimą reglamentuojančios sąlygos tuose įsipareigojimuose reguliuojamos nuostatoje, atitinkančioje galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatą.
- 198 Kadangi žodžių junginiu „laikydamasis pasiūlymo“ ieškovė pakeitė galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatą, Komisija turėjo dar mažiau priežasčių daryti prielaidą, kad tas teksto pakeitimas gali būti kažkas kita nei „nereikšmingas kalbinis variantas“, kaip tai suprantama remiantis RM forma.

- 199 Be to, jeigu susijungimo šalys ketino galutiniuose išpareigojimuose išdėstytoms nuostatomis dėl ankstesnių teisių suteikti kitokią prasmę, palyginti su išpareigojimuose byloje *IAG / bmi* išdėstytomis nuostatomis, jos galėjo ir privalėjo apie tai informuoti Komisiją, tai aiškiai nurodydamos RM formoje.
- 200 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovei nepavyko paneigti ginčijamo sprendimo 63 punkte padarytos išvados. Tuo remiantis darytina išvada, kad galutinių išpareigojimų 1.9 nuostatoje vartojama formuluotė „laikydamasis pasiūlymo“ yra paprasčiausias „nereikšmingas kalbinis variantas“, palyginti su išpareigojimais byloje *IAG / bmi*, pagal kuriuos ankstesnių teisių suteikimui netaikomas reikalavimas naudotis laikotarpiu būti teikus oro paslaugą laikantis pasiūlymo.

Dėl sistemiško aptariamų nuostatų aiškinimo

- 201 Remiantis ginčijamo sprendimo 57 punktu, aplinkybė, kad galutiniuose išpareigojimuose pateikta „nesąžiningo naudojimo“ apibrėžtis, tačiau nėra „tinkamo naudojimo“ apibrėžties, gali reikšti, kad „tinkamas naudojimas“ ir „nesąžiningo naudojimo nebuvimas“ yra lygiaverčiai. Taigi situacija, neatitinkanti laiko tarpinių „nesąžiningo naudojimo“ sampratos, gali būti laikoma priskirtina „tinkamam naudojimui“.
- 202 Ginčijamo sprendimo 64 punkte nustatyta, kad ankstesnės teisės reglamentuojamos galutinių išpareigojimų 1.10 nuostata, o 1.9 nuostata susijusi su galutinių išpareigojimų dėl laiko tarpinių tikslu. Taigi galutinių išpareigojimų 1.9 nuostatoje išdėstytų sąlygų taikymas ankstesnių teisių suteikimui prieštarautų aptariamų nuostatų sandarai.
- 203 Ieškovė ginčija šį aiškinimą ir pateikia kelis argumentus.
- 204 Visų pirma, prieš imant nagrinėti ginčijamame sprendime Komisijos pateiktą aiškinimą atsižvelgiant į ieškovės argumentus, reikia pažymėti, kad dėl ginčijamame sprendime padaryto „tinkamo naudojimo“ prilyginimo „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimui, kaip tai suprantama pagal galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatą, šio sprendimo 100 punkte konstatuota, kad terminas „tinkamas naudojimas“ nėra savaime visiškai savarankiškas, jam reikalingas atskaitos taškas, kurio atžvilgiu gali būti nustatyta, ką šiuo atveju reiškia naudojimas, kuris gali būti laikomas „tinkamu“.
- 205 Šiomis aplinkybėmis iš esmės niekas nedraudžia remtis kitomis galutinių išpareigojimų nuostatomis, kad būtų galima suteikti tikslią prasmę sąvokai „tinkamas naudojimas“.
- 206 Antra, „tinkamo naudojimo“ prilyginimas „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimui, kaip tai suprantama pagal galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatą, pagrįstas įvairiais aspektais.
- 207 Pirmiausia, sąvoka „nesąžiningas naudojimas“ turi prasmę, kuri gali būti suprantama, kaip „netinkamas ar nepritaikytas naudojimas“, kaip konstatuota šio sprendimo 103 punkte, todėl „tinkamo naudojimo“ prilyginimas „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimui atrodo tinkamas.
- 208 Paskui ieškovė kaltina į bylą įstojusią šalį nepakankamai naudojusi laiko tarpinius. Galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatos b punkte reglamentuojamas būtent nepakankamo laiko tarpinių naudojimo atvejis, kuris kvalifikuojamas kaip „nesąžiningas naudojimas“.
- 209 Galiausiai reikia pažymėti, kad išpareigojimuose byloje *IAG / bmi*, kuriuos, Komisijai aiškiai pareikalavus, susijungimo šalys turėjo imti kaip pavyzdį ankstesnėms teisėms galutiniuose išpareigojimuose, nuostatos dėl „nesąžiningo naudojimo“ išdėstytos skirsnyje „Ankstesnių teisių į laiko tarpinius suteikimas“. Todėl reikia pažymėti, kad atsižvelgiant į tai, kaip šie išpareigojimai išdėstyti, nuostatos dėl „nesąžiningo naudojimo“ yra reikšmingos suteikiant ankstesnes teises.

- 210 Iš tiesų, priešingai, nei teigia ieškovė, skirsnių pavadinimai teisiniuose tekstuose turi reikšmės, kai nuostatas reikia aiškinti sistemiškai.
- 211 Kaip konstatuota šio sprendimo 200 punkte, susijungimo šalys privalėjo įtraukti „tokias pat“ ankstesnes teises, kokios siūlomos byloje *IAG / bmi*, o Komisija galėjo pagrįstai nuspręsti, kad tų išipareigojimų 1.3.1 nuostatos ir galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatos tekstas yra tik „nereikšmingas kalbinis variantas“, nereiškiantis susijungimo šalių valios suteikti skirtingą reikšmę galutiniuose išipareigojimuose nustatytoms ankstesnėms teisėms.
- 212 Taigi reikia pripažinti, kad su „nesąžiningu naudojimu“ susijusios nuostatos gali būti šiuo atveju reikšmingos suteikiant ankstesnes teises.
- 213 Antra, kaip jau minėta šio sprendimo 197 punkte, atsižvelgiant į reikšmingų išipareigojimų byloje *IAG / bmi* nuostatų sandarą, ankstesnių teisių įgijimą reglamentuojančios sąlygos įtvirtintos tų išipareigojimų 1.3.2 nuostatoje, atitinkančioje galutinių išipareigojimų 1.10 nuostatą, o jų 1.3.1 nuostatos, atitinkančios galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatą, tikslas – konkrečiai įvardyti „konkurencingą oro paslaugą“, kuri gali būti teikiama naudojimo laikotarpiu.
- 214 Tokia pati struktūra pakartota galutiniuose išipareigojimuose, kaip galima tvirtai teigti remiantis juose vartojamų terminų apibrėžtimis.
- 215 Aptariamų nuostatų teksto sandara tampa dar aiškesnė palyginus išipareigojimų bylose *A++* ir *IAG / bmi* nuostatas dėl „konkurencingos oro paslaugos“ specifikacijos su galutinių išipareigojimų 1.9 nuostata.
- 216 Remiantis išipareigojimų byloje *A++* 1.2.6 nuostata, kurioje, beje, nenumatyta galimybės įgyti ankstesnes teises, galima teigti, kad dalyvis privalo naudoti laiko tarpsnius tik „pasiūlyme pasiūlytomis paslaugoms teikti“ ir negali jų naudoti kitam maršrutui vykdyti. Šiuo atveju nuoroda į pasiūlymą tikslinamas teisėtas laiko tarpsnių naudojimas atitinkamuose maršrutuose tarp oro uostų.
- 217 Dėl išipareigojimų byloje *IAG / bmi* 1.3.1 nuostatos dėl „konkurencingos oro paslaugos“ reikia pasakyti, kad joje, kaip ir išipareigojimų byloje *A++* 1.2.6 nuostatoje, apibūdinamas teisėtas laiko tarpsnių naudojimas. Tačiau, užuot šiuo klausimu darius nuorodą į naujo dalyvio pasiūlymą, teisėto naudojimo sąvoka juose apibrėžiama pirmajame sakinyje, t. y. teikti paslaugą tarp atitinkamos oro uostų poros. Vis dėlto, kadangi byloje *IAG / bmi* naujas dalyvis turi galimybę įgyti ankstesnes teises, kurios reiškia būtent tai, kad laiko tarpsnius jis gali naudoti bet kokiai oro uostų porai, 1.3.2 nuostatos antrame sakinyje vertėjo paaiškinti, kad draudimas naudoti laiko tarpsnius kitai oro uostų porai nėra taikomas absoliučiai, o tik naudojimo laikotarpiu ir tol, kol naujasis dalyvis įgis ankstesnes teises.
- 218 Taigi išipareigojimų byloje *IAG / bmi* 1.3.1 nuostatos antras sakinyss suprantamas kaip paprastas paaiškinimas.
- 219 Galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatoje iš principo laikomasi išipareigojimų byloje *IAG / bmi* 1.3.1 nuostatos modelio. Iš tiesų galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatos pirmame sakinyje laiko tarpsnių teisėtas naudojimas apibrėžiamas nurodant, kad „pagal bendrąją taisyklę“ laiko tarpsnius naujas dalyvis gali naudoti tik maršrutui tarp konkrečios miestų poros vykdyti. Tos nuostatos antrame sakinyje pažymėta, kad šis draudimas netaikomas, jei naujas dalyvis paslaugą teikė naudojimosi laikotarpiu.
- 220 Tokiomis sąlygomis galima teigti, kad dėl to, jog, kaip teigia ieškovė, žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ turi būti suprantamas kaip „faktinė“ pirmenybės [įgyti ankstesnes teises] apibrėžtis, nuostatos teksto papildymas šiuo žodžių junginiu gerokai skiriasi nuo atitinkamų išipareigojimų byloje *IAG / bmi* nuostatų, kuriomis susijungimo šalys turėjo vadovautis kaip pavyzdžiu, struktūros.

- 221 Iš tiesų įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* 1.3.1 nuostatos antru sakiniu paprasčiausiai siekiama paaiškinti aplinkybę, kad draudimas naudoti laiko tarpsnius kitai miestų porai netaikomas igijus ankstesnes teises. Taigi šiame sakinyje nenustatyta kokybinių reikalavimų laiko tarpsnių naudojimui kitiems maršrutams.
- 222 Beje, įsipareigojimų byloje *A++* nuoroda į naujo dalyvio pasiūlymą skirta paprasčiausiai paaiškinti, kad laiko tarpsniai gali būti naudojami tik tame pasiūlyme nustatytame maršrute, tačiau juose nenustatyti reikalavimai, kaip laiko tarpsniai turi būti naudojami.
- 223 Nors remiantis tuo, kas išdėstyta, galima teigti, kad susijungimo šalys, iš įsipareigojimų byloje *IAG / bmi* paimtas nuostatas sujungdamos su dalimi sakinio, paimto ir įsipareigojimų byloje *A++*, nukrypo nuo įsipareigojimų byloje *IAG / bmi*, kuriais jos vis dėlto turėjo vadovautis kaip pavyzdžiu, reikia pažymėti, kad aiškinimas, jog galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatoje pateikta „faktinė“ ankstesnių teisių apibrėžtis, yra įvairiais aspektais nesuderinamas su aptariamų nuostatų sandara.
- 224 Pirma, kaip galima teigti remiantis galutinių įsipareigojimų 1.9 ir 1.10 nuostatomis ir kaip, be to, patvirtinta tų įsipareigojimų dalimi „apibrėžtys“, pirmąją nuostata siekiama apibūdinti laiko tarpsnių naudojimą naudojimo laikotarpiu, o antroje nurodytos sąlygos, kurios turi būti tenkinamos siekiant įgyti ankstesnes teises.
- 225 Tokiomis aplinkybėmis galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatos antro sakinio laikymas ankstesnių teisių suteikimo sąlygų „faktinė“ apibrėžtimi prieštarautų aptariamų nuostatų sandarai.
- 226 Antra, jei būtų laikomasi teiginio, kad galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatoje pateikta ankstesnių teisių suteikimo sąlygų „faktinė“ apibrėžtis, ne tik egzistuočiau dvi šios sąvokos apibrėžtys, bet ir būtų nustatytos prieštaringos ankstesnių teisių suteikimo sąlygos.
- 227 Iš tiesų, viena vertus, remiantis galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatos antru sakiniu darytina išvada, kad naujas dalyvis naudojimosi laikotarpiu turi būti teikęs oro paslaugą „laikydamasis pasiūlymo“, ir, kita vertus, remiantis galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostata darytina išvada, kad naudojimosi laikotarpiu dalyvis turi būti „tinkamai naudojęs“ laiko tarpsnius.
- 228 Šiuo atveju ieškovės argumentui, kuriuo siekiama panaikinti šį prieštaravimą, negalima pritarti.
- 229 Pasak ieškovės, siekiant „išvengti galutinių įsipareigojimų 1.9 ir 1.10 nuostatų kolizijos“, reikia išnagrinėti, ar laiko tarpsniai buvo naudojami „laikantis pasiūlymo“, kad būtų patvirtintas „tinkamas naudojimas“.
- 230 Vis dėlto ieškovės teiginys reiškia, kad galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatoje esantį žodžių junginį „laikydamasis pasiūlymo“ iš pradžių reikia perkvalifikuoti į sąlygą ankstesnėms teisėms įgyti ir taip sukurti prieštaravimą tų įsipareigojimų 1.10 nuostatai, kad paskui tas prieštaravimas būtų pašalintas „tinkamą naudojimą“ prilyginus naudojimui „laikantis pasiūlymo“.
- 231 Toks aiškinimo būdas yra ne tik dirbtinis, bet ir kertasi su aplinkybe, kad galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatoje aiškiai pasakyta, jog joje pateikta ankstesnių teisių apibrėžtis, kurioje nustatytos tų teisių suteikimo sąlygos.
- 232 Trečia, remiantis RM formoje pateiktos informacijos reikšmingumo tyrimu galima teigti, kad žodžių junginys „laikydamasis pasiūlymo“ yra tik „nereikšmingas kalbinis variantas“.
- 233 Tokiomis aplinkybėmis ieškovės taikomam metodui žodžių junginį „laikydamasis pasiūlymo“ iš pradžių perkvalifikuoti į pagrindinę sąlygą, taikomą suteikiant ankstesnes teises, ir taip praktiškai jį pakeisti galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatoje aiškiai išdėstytą sąlygą, negalima pritarti.

- 234 Taigi galima teigti, kad galutinių išpareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamos sąvokos „tinkamas naudojimas“ aiškinimo sunkumas kyla dėl to, kad į galutinių išpareigojimų 1.9 nuostatą susijungimo šalys įterpė žodžius „laikydamasis pasiūlymo“. Iš tiesų, užuot atsižvelgusios į Komisijos aiškiai išdėstytą prašymą ir naudojusios tokias pačias nuostatas, kokios naudotos išpareigojimuose byloje *IAG / bmi*, susijungimo šalys nusprendė šių išpareigojimų nuostatas sujungti su išpareigojimų byloje *A++* nuostatų elementais ir galutinių išpareigojimų 1.9 nuostatoje pridėti žodžių junginį „laikydamasis pasiūlymo“.
- 235 Trečia, reikia konstatuoti, kad ieškovei nepavyko pateikti argumentų dėl galutiniuose išpareigojimuose pateiktų reikšmingų nuostatų sandaros, kuria būtų galima paneigti „tinkamo naudojimo“ prilyginimą „nesąžiningo naudojimo“, kaip jis suprantamas pagal tų išpareigojimų 1.13 nuostatą, nebuvimui.
- 236 Ieškovė šiomis aplinkybėmis teigia, pirma, kad galutinių išpareigojimų 1.13 ir 1.14 nuostatose numatytos nuostatos dėl „nesąžiningo naudojimo“ turi savarankišką tikslą, o tai reiškia, kad galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatoje vartojamas žodžių junginys „nesąžiningas naudojimas“ negali būti naudojamas tų išpareigojimų 1.10 nuostatoje vartojamo žodžių junginio „tinkamas naudojimas“ reikšmei apibrėžti.
- 237 Šiuo klausimu ieškovė pažymi, kad praeityje Komisijos patvirtintuose išpareigojimuose dėl laiko tarpinių buvo nuostatų dėl „nesąžiningo naudojimo“, net kai jose nebuvo numatytos ankstesnės teisės, kaip antai išpareigojimuose byloje *A++*.
- 238 Šiomis aplinkybėmis ieškovė taip pat teigia, kad nuostatų dėl „nesąžiningo naudojimo“ tikslas – apsaugoti išpareigojimo dėl laiko tarpinių vientisumą ir laiko tarpinius suteikiančią oro bendrovę.
- 239 Šie argumentai yra nereikšmingi. Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kaip teisingai daro Komisija, kad aplinkybė, jog nuostatos dėl „nesąžiningo naudojimo“ turi savarankišką tikslą, nereiškia, kad galutinių išpareigojimų 1.13 nuostata dėl „nesąžiningo naudojimo“ taip pat negali turėti reikšmės apibrėžiant, kas sudaro „tinkamą naudojimą“.
- 240 Antra, ieškovė teigia, kad „nesąžiningo naudojimo“ tyrimas vyksta, kaip galima teigti remiantis galutinių išpareigojimų 1.13 ir 1.14 nuostatomis, nuolat per visą laiko tarpinių naudojimo laikotarpį, t. y. šešis IATA sezonus, o „tinkamo naudojimo“ tyrimas vyksta, kaip galima teigti remiantis galutinių išpareigojimų 1.11 nuostata, naudojimo laikotarpio pabaigoje.
- 241 Tuo remdamasi ieškovė teigia, kad „absurdiška ir dirbtina“ naudojimo laikotarpio pabaigoje tirti, ar buvo „nesąžiningas naudojimas“. Iš tiesų galutinių išpareigojimų 1.14 nuostatoje įtvirtintose taisyklėse numatyta, kad jei naujas dalyvis „nesąžiningai naudoja“ laiko tarpinius, sutartis dėl laiko tarpinių atsisakymo nutraukiama, o „nesąžiningai naudojęs“ naujas dalyvis negali pasiekti naudojimo laikotarpio pabaigos ir negali pretenduoti į ankstesnių teisių suteikimą.
- 242 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad tai, jog „nesąžiningo naudojimo“ tyrimas atliekamas nuolat per visą naudojimosi laikotarpį, nereiškia, kad, priešingai, nei teigia ieškovė, vėlesnis „tinkamo naudojimo“ tyrimas yra netikslingas. Iš tiesų visada yra galimybė, kad nebus laikomasi galutinių išpareigojimų 1.14 nuostatoje numatytos procedūros, kad dalyvis per nustatytą terminą nutrauks „nesąžiningą naudojimą“ ar kad šalys nepasinaudos teise nutraukti laiko tarpinių atsisakymo sutartį dėl dalyvio piktnaudžiavimo.
- 243 Trečia, ieškovė teigia, kad dėl „tinkamo naudojimo“ ir „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimo lygiavertiškumo galutinių išpareigojimų 1.11 nuostatoje numatyta procedūra, per kurią Komisija, padedama už priežiūrą atsakingo pareigūno, prireikus tvirtina ankstesnes teises, tampa netikslinga. Iš tiesų, jeigu dalyvis laikytųsi reglamente dėl laiko tarpinių nustatyto principo „naudojami laiko tarpiniai arba prarasti laiko tarpiniai“ ir naudotų laiko tarpinius, taip išvengdamas „nesąžiningo naudojimo“, jam visateisiškai vėl būtų skirti laiko tarpiniai per kitą tvarkaraščių sudarymo sezoną pagal to reglamento

8 straipsnio 2 dalį. Jei to pakaktų siekiant įgyti pirmenybę [įgyti ankstesnes teises], išipareigojimuose būtų numatyta, kad dalyvis laikomas turinčiu ankstesnes teises, jeigu naudojimo laikotarpio pabaigoje laiko tarpsniais visada naudojasi pagal reglamentą dėl laiko tarpsnių.

244 Vis dėlto šiuo klausimu atsiliepimo į ieškinį 83 punkte Komisija pažymi, kad galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatoje esančių su „nesąžiningu naudojimu“ susijusių nuostatų apimtį ieškovė klaidingai apriboja principu „naudojami laiko tarpsniai arba prarasti laiko tarpsniai“; ieškovė to neginčija. Iš tiesų, remiantis pačiu galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatos tekstu, darytina išvada, kad nepakanka laikytis minėtos taisyklės, kad būtų galima konstatuoti „nesąžiningo naudojimo“ nebuvimą.

245 Ketvirta, to negalima paneigti ieškovės argumentu dėl neva „nuoseklios sistemos“.

246 Dėl šio aspekto, pasak ieškovės, remiantis galutinių išipareigojimų 1.1, 1.9, 1.10, 1.24, 1.26 ir 1.27 nuostatomis galima teigti, kad jos sudaro nuoseklią sistemą, pagal kurią laiko tarpsniai dalyviams suteikiami, kad tarp aptariamos oro uostų poros būtų galima vykdyti kasdienius skrydžius, tačiau ne daugiau kaip septynis skrydžius per savaitę. Pagal oficialaus pasiūlymo „pagrindines sąlygas“ dalyviai turėjo nurodyti skrydžių skaičių ir dėl tos priežasties – norimus gauti laiko tarpsnius. Oficialūs pasiūlymai buvo vertinami ir, jei reikia, rikiuojami į eilę pagal daromo konkurencinio spaudimo veiksmingumą. Tokiu atveju prašomas skrydžių skaičius būtų vertinimo kriterijus. Pagal oficialų pasiūlymą suteikus laiko tarpsnius, dalyvis privalo juos naudoti šešis sezonus iš eilės, laikydamasis pasiūlymo, kad jam būtų galima suteikti leidimą tuos laiko tarpsnius naudoti tarp kitos oro uostų poros, remiantis vertinimu, per kurį nustatoma, ar potencialus dalyvis „tinkamai naudojo“ laiko tarpsnius.

247 Reikia pažymėti, kad aiškindama galutinių išipareigojimų 1.10 nuostatoje dėl ankstesnių teisių suteikimo vartojamą žodžių junginį „tinkamas naudojimas“ ieškovė argumentuose, be kita ko, daro išvadą, remdamasi naujo dalyvio pasiūlymą ir to pasiūlymo vertinimą reglamentuojančiomis nuostatomis.

248 Vis dėlto, kaip teisingai pažymi Komisija, naujo dalyvio pasiūlymą ir to pasiūlymo vertinimą reglamentuojančios nuostatos yra reikšmingos naujam dalyviui suteikiant korekcinius laiko tarpsnius, tačiau sisteminiu požiūriu jos neturi funkcijos nustatyti sąlygas, kurias naujas dalyvis turi tenkinti, kad būtų suteiktos ankstesnės teisės. Dėl tos pačios priežasties ieškovė negali kaip argumentu remtis Komisijos ir už priežiūrą atsakingo pareigūno atliktu į bylą įstojusios šalies pasiūlymo vertinimu.

249 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pagal sistemišką aptariamų nuostatų aiškinimą galutinių išipareigojimų 1.10 nuostatoje vartojama sąvoka „tinkamas naudojimas“ gali būti suprantama kaip „nesąžiningo naudojimo“ pagal tų išipareigojimų 1.13 nuostatą nebuvimas. Dėl tos priežasties ieškovei nepavyko įrodyti, kad ginčijamame sprendime Komisijos pateiktas sistemiškas aiškinimas prieštarauja galutinių išipareigojimų nuostatų bendrai sandarai.

Dėl aptariamų nuostatų aiškinimo atsižvelgiant į jų tikslą ir kontekstą

250 Remiantis ginčijamo sprendimo 54–57 punktais, ankstesnių teisių suteikimu siekiama paskatinti potencialų dalyvį eksploatuoti maršrutą Londonas–Filadelfija. Šiuo tikslu yra svarbu, kad ankstesnių teisių suteikimui taikomi kriterijai būtų aiškūs ir patikrinami, taip pat užtikrintų dalyvio teisinį saugumą. Vien aiškinimas, kad „tinkamas naudojimas“ suprantamas kaip „nesąžiningo naudojimo“ pagal galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatą nebuvimas, užtikrina reikiamą teisinį saugumą.

251 Ieškovė ginčija šį aiškinimą ir pateikia kelis argumentus.

252 Ieškovė, be kita ko, teigia, kad ginčijamame sprendime pateiktame aiškinyje neatsižvelgiama į aptariamų nuostatų tikslą ir kontekstą.

- 253 Visų pirma dėl aptariamų nuostatų tikslo, į kurį atsižvelgiant turi būti aiškinama „tinkamo naudojimo“ sąvoka, ieškovė teigia, kad galutinių įsipareigojimų tikslas yra užtikrinti, kad korekciniai laiko tarpiniai šešių naudojimo laikotarpio sezonai būtų naudojami taip, kai būtų daromas maksimalus konkurencinis spaudimas ir dėl tos priežasties – vartotojui suteikiama kuo daugiau naudos, kiek įmanoma atkuriant kasdienę paslaugą, kurią anksčiau teikė *US Airways*. Tokiomis aplinkybėmis ieškovė teigia, kad galutinių įsipareigojimų tikslas yra išsklaidyti visas susijungimo keliamas dideles abejones. Taigi Komisijos aiškinimas yra klaidingas dėl to, kad jame suteikiama pernelyg didelė svarba tikslui laiko tarpinius padaryti patrauklesnius.
- 254 Šiuo klausimu reikia priminti, kad įsipareigojimai yra sprendimo suteikti leidimą sudedamoji dalis ir turi būti aiškinami atsižvelgiant į tą sprendimą, kaip nustatyta šio sprendimo 112 punkte.
- 255 Kaip galima teigti remiantis būtent galutinių įsipareigojimų pirma pastraipa, susijungimo šalys tuos įsipareigojimus prisiėmė, kad Komisija galėtų konstatuoti, kad jos išsklaidė jai kilusias dideles abejones, ir dėl to pripažinti, kad susijungimas yra suderinamas su vidaus rinka.
- 256 Iš tiesų, kaip ieškinio 14 punkte pripažįsta ieškovė, Komisija nusprendė, kad ankstesnes teises reikia įtraukti tam, kad būtų išsklaidytos bet kokios dėl susijungimo operacijos kilusios didelės abejonės.
- 257 Šiuo klausimu remiantis sprendimo suteikti leidimą 179 dalimi galima teigti, kad įsipareigojimai dėl laiko tarpinių Komisijai būtų priimtini tik tuo atveju, jei būtų pakankamai aišku, kad naujas dalyvis tikrai perims laiko tarpinius.
- 258 Taigi deklaruojamas ankstesnių teisių suteikimo tikslas buvo padaryti laiko tarpinių pasiūlymą patrauklesnį, kaip galima teigti remiantis 2013 m. liepos 30 d. RM formos 1.1 punktu ir kaip patvirtinta sprendimo suteikti leidimą 181 dalyje.
- 259 Be to, reikia priminti, kad sprendimo suteikti leidimą 186 dalyje Komisija padarė išvadą, kad, atsižvelgiant būtent į „tikėtino bei savalaikio atėjimo požymius“, įsipareigojimas dėl laiko tarpinių buvo „esminis tikėtino ir savalaikio atėjimo į maršrutą Londonas–Filadelfija aspektas“.
- 260 Beje, kaip galima teigti remiantis šio sprendimo 118 punkte priminta jurisprudencija, Komisija turi galėti padaryti tvirtą išvadą, kad įsipareigojimus bus įmanoma įgyvendinti.
- 261 Tuo remiantis darytina išvada, kad, kaip nustatyta ginčijamo sprendimo 55 punkte, ankstesnių teisių įtraukimu į galutinius įsipareigojimus buvo siekta paskatinti dalyvį perimti laiko tarpinius, kad būtų pakankamai tikėtina, jog įsipareigojimai bus tikrai įgyvendinti.
- 262 Priešingai, ieškovės teiginiui dėl „maksimalaus konkurencinio spaudimo“, kuris reikalauja, be kita ko, kad anksčiau *US Airways* teikta kasdienė paslauga būtų kiek įmanoma atkurta, negalima pritarti.
- 263 Iš tiesų, pirma, argumentas dėl maksimalaus konkurencinio spaudimo sprendime suteikti leidimą yra nepagrįstas, kaip galima teigti remiantis šiuo sprendime atliktu tyrimu. Nors šiuo klausimu ieškovė remiasi sprendimo suteikti leidimą 180 ir 186 dalimis, pakanka konstatuoti, kad pats šių dalių tekstas jos argumento nepatvirtina.
- 264 Antra, argumentas dėl maksimalaus konkurencinio sprendimo juo labiau nepagrįstas galutinių įsipareigojimų 1.24–1.27 nuostatose dėl naujo potencialaus dalyvio pasiūlymo ir atrankos procedūros, iš kurių galima spręsti, pasak ieškovės, kad operatorius, kuris turi būti atrinktas, bus tas, kuris sudarys veiksmingiausią konkurenciją.

- 265 Vis dėlto šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad šio sprendimo 248 punkte buvo konstatuota, kad naujo dalyvio pasiūlymą ir to pasiūlymo vertinimą reglamentuojančios nuostatos yra reikšmingos naujam dalyviui suteikiant korekcinis laiko tarpsnius, tačiau neskirtos nustatyti sąlygoms, kurias naujas dalyvis turi tenkinti, kad būtų suteiktos ankstesnės teisės.
- 266 Trečia, pats ankstesnių teisių pobūdis yra nesuderinamas su ieškovės argumentu, kad sąvoką „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti taip, kad būtų užtikrintas „maksimalus konkurencinis spaudimas“.
- 267 Iš tiesų ankstesnių teisių suteikimas reiškia dalyvio galimybę po šešių IATA sezonų naudojimo laikotarpio laiko tarpsnius naudoti bet kuriam kitam maršrutui tarp oro uostų. Tokiomis aplinkybėmis ankstesnių teisių įtraukimu į galutinius išipareigojimus negalima siekti tikslo sukurti maksimalų maršruto Londonas–Filadelfija konkurencinį spaudimą.
- 268 Ketvirta, bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad, remiantis šio sprendimo 119 ir 120 punktuose priminta jurisprudencija, Komisija turi plačią diskreciją vertinti, ar išipareigojimai yra tiesioginis ir pakankamas atsakas, galintis aiškiai išsklaidyti visas dideles abejones.
- 269 Taigi, kadangi priimdama sprendimą suteikti leidimą ir pasinaudodama turima diskrecija Komisija nusprendė, kad galimybės įgyti ankstesnes teises įtraukimas yra reikalingas laiko tarpsnių patrauklumui padidinti, kad konkurento atėjimas būtų labiau tikėtinas ir išipareigojimais būtų galima išsklaidyti jai kilusias abejones dėl susijungimo suderinamumo su vidaus rinka, ieškovė negali šio vertinimo pakeisti savo vertinimu, kuriuo remiantis laiko tarpsnių suteikimu siekta tikslo užtikrinti, kad potencialus dalyvis darytų maksimalų maršruto Londonas–Filadelfija konkurencinį spaudimą.
- 270 Tai juo labiau patvirtina faktas, kad ieškovė nekaltina Komisijos, jog atlikdama vertinimą, kuriam pasibaigus priimtas sprendimas suteikti leidimą, ji padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 271 Tuo remiantis darytina išvada, kad ginčijamame sprendime Komisija teisingai nusprendė, kad galimybė suteikti ankstesnes teises buvo siekta tikslo padidinti laiko tarpsnių patrauklumą.
- 272 Visų antra, ieškovė ginčija ginčijamo sprendimo 57 punkte pateiktą Komisijos aiškinimą, kad, siekiant užtikrinti reikiamą teisinį saugumą, terminą „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti kaip reiškiantį „nesąžiningo naudojimo“, kaip jis suprantamas remiantis galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatoje, nebuvimą.
- 273 Vis dėlto, pasak ieškovės, sąvoką „tinkamas naudojimas“ aiškinant kaip apimančią naudojimą „laikantis pasiūlymo“ užtikrinamas pats didžiausias teisinis saugumas dalyviui, nes būtent jis nustato pasiūlymo sąlygas. Tai, kad dalyvis nukrypsta nuo savo pasiūlymo, iš tiesų gali sukelti nesaugumą, tačiau už tai jis pats yra atsakingas.
- 274 Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti teisinio saugumo svarbą dalyviui.
- 275 Reikia priminti, kad remiantis šio sprendimo 125 punktu teigtina, jog galutinių išipareigojimų tekstas taip pat turi reikšmės koncentracijos šalių veiklą perimantiems tretiesiems asmenims, nes didelė tos veiklos perėmimo sąlygų dalis nustatyta išipareigojimuose, kurie dėl to yra svarbūs jiems darant komercinius pasirinkimus ir gali sukelti teisėtų lūkesčių.
- 276 Antra, reikia priminti, kad, remiantis ieškovės palaikomu aiškinimu, sąvoka „tinkamas naudojimas“ reiškia Komisijos diskreciją nustatyti, ar laiko tarpsnių naudojimas nevisiškai „laikantis pasiūlymo“ vis dėlto gali būti laikomas „tinkamu naudojimu“.

- 277 Vis dėlto iš principo dėl paties tokios Komisijos turimos diskrecijos spręsti dėl ankstesnių teisių egzistavimo tų teisių suteikimas yra mažiau prognozuojamas nei tuo atveju, jei būtų taikomos nuostatos dėl „nesąžiningo naudojimo“. Tai juo labiau taikytina šioje byloje, nes galutiniuose įsipareigojimuose nėra aiškių ir tikslų kriterijų, kaip turi būti naudojamosi ta diskrecija, išskyrus nuostatas dėl „nesąžiningo naudojimo“, į kurias, pasak ieškovės, neturėtų būti atsižvelgiama.
- 278 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Komisijos aiškinimas, jog sąvoka „tinkamas naudojimas“ turi būti suprantama kaip „nesąžiningo naudojimo“, kaip jis suvokiamas pagal galutinių įsipareigojimų 1.13 nuostatą, nebuvimas, yra suderinamas su aptariamų nuostatų tikslu.
- 279 Visų trečia, dėl aiškinimo atsižvelgiant į galutinių įsipareigojimų kontekstą reikia pažymėti, pirma, kad šio sprendimo 124 punkte buvo nustatyta, jog tie įsipareigojimai turėjo būti aiškinami atsižvelgiant į reglamentą dėl laiko tarpsnių.
- 280 Šiuo klausimu neginčytina, kad naudojimosi laikotarpiu į bylą įstojusi šalis laiko tarpsnius naudojo laikydamasi reglamento dėl laiko tarpsnių 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų, kad galėtų juos išlaikyti.
- 281 Tiesa, tai, kad laiko tarpsniais buvo naudojamosi laikantis reglamento dėl laiko tarpsnių 10 straipsnio 2 ir 3 dalių, nebūtinai reiškia, kad tas naudojimasis turi būti laikomas „tinkamu naudojimu“, kaip tai suprantama pagal galutinių įsipareigojimų 1.10 nuostatą. Kaip pažymi ieškovė, reglamento dėl laiko tarpsnių 10 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatomis siekiama savarankiško tikslo, kuris negali būti painiojamas su ankstesnių teisių suteikimu siekiamu tikslu.
- 282 Vis dėlto ieškovės palaikomas aiškinimas nukrypsta nuo reikšmingų Sąjungos teisės nuostatų šioje srityje.
- 283 Kadangi reglamento dėl laiko tarpsnių 10 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos yra Sąjungos referencinis teisinis pagrindas, galėjo būti suprantama, kad jeigu sąlygos dėl ankstesnių teisių suteikimo nukrypo nuo to pagrindo, tai būtų aiškiai numatyta galutinių įsipareigojimų tekste. Tačiau, kaip galima tvirtinti remiantis šiame sprendime atliktu tyrimu, nagrinėjamu atveju taip nėra. Iš tiesų ieškovės palaikomas aiškinimas iš esmės grindžiamas galutinių įsipareigojimų 1.9 nuostatoje vartojamu žodžių junginiu „laikydamasis pasiūlymo“, kuris, kaip konstatuota šio sprendimo 200 punkte, yra tik „nereikšmingas kalbinis variantas“.
- 284 Antra, ieškovė pažymi, jos nuomone, beprecedentį į bylą įstojusios šalies nepakankamą laiko tarpsnių naudojimo mastą ir teigia, kad nesuvokiama, kaip ji gali, atsižvelgiant į tokį nepagrįstą nepakankamą naudojimą, pretenduoti į ankstesnių teisių suteikimą.
- 285 Be to, ieškovė pažymi, kad, remiantis jos skaičiavimais, jeigu Komisijos aiškinimas būtų teisingas, į bylą įstojusi šalis būtų galėjusi išnaudoti tik 65 % laiko tarpsnių ir vis tiek pretenduoti į ankstesnių teisių suteikimą, o tai prieštarauja galutinių įsipareigojimų tikslams ir įrodo, kad Komisijos pateiktas aiškinimas yra klaidingas.
- 286 Šiuo klausimu, remiantis ieškinio 42 punkte ieškovės pateiktomis lentelėmis, galima teigti, kad nepakankamą naudojimą naudojimosi laikotarpiu lėmė būtent tai, kad į bylą įstojusi šalis 389 laiko tarpsnius gražino koordinatoriui nesuėjus terminui ir tik 81 laiko tarpsnis buvo nepanaudotas dėl skrydžių atšaukimo.
- 287 Be to, remiantis tomis lentelėmis galima daryti išvadą, kad naudojimo laikotarpiu į bylą įstojusios šalies laiko tarpsnių naudojimas, neskaitant grąžintų laiko tarpsnių, svyravo nuo 92 % iki 100 %.

- 288 Tuo remiantis darytina išvada, kad ieškovės nurodomas neišnaudojimo mastas nulemtas būtent to, kad į bylą įstojusi šalis pasinaudojo reglamento dėl laiko tarpsnių 10 straipsnio 3 dalyje suteikta galimybe grąžinti laiko tarpsnius koordinatoriui iki grąžinimo termino pabaigos, todėl į grąžintus laiko tarpsnius nebuvo atsižvelgta apskaičiuojant 80 % išnaudojimo normą pagal to reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatytą taisyklę.
- 289 Vis dėlto šiuo atveju nekyla klausimo, ar galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatoje daroma nuoroda į reglamento dėl laiko tarpsnių 10 straipsnio 2 dalyje nustatytą principą „naudojami laiko tarpsniai arba prarasti laiko tarpsniai“ turi būti aiškinama taip, kad ji taip pat netiesiogiai nurodo to reglamento 10 straipsnio 3 dalį.
- 290 Iš tiesų Bendrajame Teisme ieškovė neginčija ginčijamo sprendimo, remdamasi tuo, kad jame taikoma reglamento dėl laiko tarpsnių 10 straipsnio 3 dalis, o jo 83 punkte daroma išvada, kad į grąžintus laiko tarpsnius nereikia atsižvelgti taikant principą „naudojami laiko tarpsniai arba prarasti laiko tarpsniai“ ir 80 % ribą, nustatytą to paties reglamento 10 straipsnio 2 dalyje. Dubliko 7 punkte ieškovė aiškiai pripažino, kad į bylą įstojusi šalis nesiėmė veiksmų, iš kurių būtų galima spręsti apie „nesąžiningą naudojimąsi“, kaip jis suprantamas pagal galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatą.
- 291 Bet kuriuo atveju ieškovės argumentas, kad net jeigu laiko tarpsnių panaudojimas siektų tik 65 %, į bylą įstojusi šalis vis tiek galėtų įgyti ankstesnes teises, yra hipotetinis. Iš tiesų, remiantis ieškovės pateiktomis lentelėmis, galima teigti, kad net atsižvelgus tiek į grąžintus laiko tarpsnius, tiek į dėl skrydžių atšaukimo nepanaudotus laiko tarpsnius, visus šešis ITAA sezonus į bylą įstojusios šalies laiko tarpsnių panaudojimas svyravo nuo 76,4 % iki 81 %. Tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, priešingai, nei tai daro ieškovė, kad galutinių išipareigojimų tikslui buvo kilęs pavojus.
- 292 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ginčijamame sprendime pateiktą aiškinimą, kad sąvoką „tinkamas naudojimas“ reikia suprasti kaip „nesąžiningo naudojimo“ pagal galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatą nebuvimą, pagrindžia aptariamų nuostatų tikslas ir jų kontekstas.

Bendrojo teismo išvada

- 293 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ginčijamame sprendime Komisijos pateiktame išaiškinime, jog galutinių išipareigojimų 1.9 nuostatoje vartojamą sąvoką „tinkamas naudojimas“ reikia aiškinti kaip „nesąžiningo naudojimo“ (anglų k. – *misuse*) pagal tų išipareigojimų 1.13 nuostatą nebuvimą, nepadaryta klaidos ir kad tą išaiškinimą pagrindžia tiek pažodinis ir sisteminis aptariamų nuostatų aiškinimas, tiek aiškinimas atsižvelgiant į RM formą ir aptariamų nuostatų tikslą bei kontekstą.
- 294 Kadangi ieškovė neneigia ginčijamo sprendimo 77, 86 ir 90 punktuose padarytos išvados, kad į bylą įstojusios šalies naudojimas laiko tarpsniais nelaikomas „nesąžiningu naudojimu“, kaip tai suprantama pagal galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatą, reikia pripažinti, kad Komisija nepadarė klaidos, kai į bylą įstojusiai šaliai suteikė ankstesnes teises, todėl ieškinį reikia atmesti.
- 295 Šiomis aplinkybėmis ieškovės argumentai, kurie nebuvo nagrinėti šiame sprendime atliktame tyrime ir kurie prieštarauja Komisijos vertinimams, išdėstytiems ginčijamo sprendimo 58–65 punktuose, kur ši atmeta ieškovės palaikomą aiškinimą, pateikti dėl perteklinių to sprendimo motyvų, todėl yra nereikšmingi. Taigi nereikia nagrinėti jų pagrįstumo.
- 296 Remiantis tuo, kas išdėstyta, reikia atmesti ieškinio pirmąjį pagrindą.

Dėl antrojo pagrindo

- 297 Dėstydamą antrąjį pagrindą, kuris sudarytas iš keturių dalių, ieškovė teigia, kad Komisija neatsižvelgė į visus duomenis, kurie reikšmingi suteikiant ankstesnes teises. Šiuo atveju ji kaltina Komisiją, kad ši neįvertino į bylą įstojusios šalies teikiamų paslaugų pelningumo, palyginti su kitų laiko tarpų verte (pirma dalis), aplinkybės, kad į bylą įstojusi šalis neprašė sudaryti specialaus susitarimo dėl pajamų pasidalijimo, poveikio (antra dalis), į bylą įstojusios šalies neišnaudotų laiko tarpų laipsnio, palyginti su kitomis bylomis Sąjungoje dėl oro bendrovių pateiktų išpareigojimų (trečia dalis), ir ieškovės įrodyto našumo (ketvirta dalis).
- 298 Komisija teigia, kad antrasis pagrindas yra nereikšmingas.
- 299 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad remiantis ieškinio 148 punktu teigtina, jog ieškovė „ši pagrindą teikia papildomai ir (arba) subsidiariai, kad pagrįstų ginčijamo sprendimo panaikinimą, ypač jei Bendrasis Teismas nuspręstų, kad vertinant „tinkamą naudojimą“ reikia atsižvelgti į konkretų [į bylą įstojusios šalies] elgesį, įskaitant sąlygas, kurias [ta šalis] turi tenkinti, kad Komisija jai suteiktų ankstesnes teises“.
- 300 Be to, remiantis dubliko 7 punktu darytina išvada, kad ieškovė aiškiai pripažįsta, jog į bylą įstojusi šalis nesiėmė veiksmų, kuriuos būtų galima laikyti laiko tarpų „nesąžiningu naudojimu“, kaip tai suprantama pagal galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatą, ir „patvirtina, kad reikėtų atmesti jos ieškinį, jei Bendrasis Teismas turėtų pripažinti, kad Komisija buvo teisi nuspręsdama, jog vienintelė analizė, kurią reikėjo atlikti siekiant patvirtinti ankstesnes teises, buvo patikrinimas, ar [į bylą įstojusi šalis] nesiėmė veiksmų, kuriuos būtų galima laikyti „nesąžiningu naudojimu“, kaip tai suprantama pagal [galutinių] išpareigojimų 1.13 nuostatą“.
- 301 Kadangi sąvoką „tinkamas naudojimas“ atsižvelgiant į nagrinėjant pirmąjį pagrindą atliktą tyrimą reikia aiškinti kaip „nesąžiningo naudojimo“, kaip tai suprantama pagal galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatą, nebuvimą, nereikia nagrinėti antrojo pagrindo duomenų pagrįstumo.
- 302 Beje, antrajame pagrinde ieškovės pateiktų įvairių duomenų, t. y. į bylą įstojusios šalies teikiamų paslaugų pelningumo, palyginti su kitų laiko tarpų verte, aplinkybės, kad į bylą įstojusi šalis neprašė sudaryti specialaus susitarimo dėl pajamų pasidalijimo, poveikio, į bylą įstojusios šalies neišnaudotų laiko tarpų laipsnio, palyginti su kitomis bylomis Sąjungoje dėl oro bendrovių pateiktų išpareigojimų, ir galiausiai ieškovės įrodyto našumo, vertinimas neturi reikšmės vertinant, ar buvo „nesąžiningas vartojimas“, kaip tai suprantama pagal galutinių išpareigojimų 1.13 nuostatą.
- 303 Remiantis tuo, kas išdėstyta, ieškinio antrąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl trečiojo ieškovės reikalavimo

- 304 Ieškinyje ieškovė reikalauja, kad Bendrasis Teismas priimtų „bet kokią kitą bylos aplinkybėmis tinkamą sprendimą“.
- 305 Beje, ieškovė prašo, kad Komisijos būtų pareikalauta įvairių dokumentų.
- 306 Vėliau ieškovė atsiėmė dalį prašymo pateikti dokumentus, tačiau paliko jo dalį dėl 2014 m. spalio 9 d. į bylą įstojusios šalies formalus korekcinių laiko tarpų pasiūlymo, dėl 2014 m. spalio 23 d. už priežiūrą atsakingo pareigūno ataskaitos, kurioje vertinamas į bylą įstojusios šalies formalus korekcinių laiko tarpų pasiūlymas, dėl sprendimo suteikti laiko tarpus konfidencialios versijos ir dėl už priežiūrą atsakingo pareigūno ataskaitų dėl sezono pabaigos atitikties už šešis sezonus, atitinkančius naudojimo laikotarpį, įskaitant už priežiūrą atsakingo pareigūno ataskaitą dėl pirmenybės [įgyti ankstesnes teises], konfidencialių versijų.

- 307 Įstojo į bylą paaiškinime į bylą įstojusi šalis pateikė verslo planą, kuris yra dalis jos pasiūlymo. Kadangi pastabose dėl šio paaiškinimo ieškovė nepakartojo prašymo pateikti visą pasiūlymą, tačiau konstatavo, kad į bylą įstojusi šalis „pateikė pasiūlymą ir verslo planą“, reikia pripažinti, kad ji atsisakė reikalavimo pateikti į bylą įstojusios šalies pasiūlymą.
- 308 Pritaikęs proceso organizavimo priemonę Bendrasis Teismas paprašė Komisijos pateikti ieškovės prašomus dokumentus, išskyrus „už priežiūrą atsakingo pareigūno ataskaitų dėl sezono pabaigos atitikties už šešis sezonus, atitinkančius naudojimo laikotarpį, konfidencialias versijas“.
- 309 Dėl pastarųjų dokumentų reikia priminti, kad tik Bendrasis Teismas gali priimti sprendimą dėl proceso organizavimo ir tyrimo priemonių naudingumo (šiuo klausimu žr. 2015 m. kovo 9 d. Sprendimo *Deutsche Börse / Komisija*, T-175/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:148, 417 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 310 Kadangi remiantis atliktu tyrimu darytina išvada, kad suteikiant ankstesnes teises reikia įvertinti, ar į bylą įstojusios šalies naudojimasis laiko tarpais nėra „nesąžiningas naudojimas“, kaip tai suprantama pagal galutinių išipareigojimų 1.13 nuostatą, ir kadangi šalys sutaria, kad taip nėra, „už priežiūrą atsakingo pareigūno ataskaitų dėl sezono pabaigos atitikties“ pateikimas neatneša naudos ginčo sprendimui.
- 311 Kadangi trečiasis reikalavimas susijęs su Bendrojo Teismo nustatytais proceso organizavimo priemonėmis, jį reikia atmesti.
- 312 Jei, atvirkščiai, trečiasis reikalavimas turėtų būti aiškinamas kaip prašymas, kad Bendrasis Teismas duotų nurodymus Komisijai, jis turėtų būti nepriimtinas. Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Europos Sąjungos teismas neturi teisės duoti nurodymus Sąjungos institucijoms ar pakeisti tas institucijas, vykdydamas teisėtumo kontrolę. Remiantis SESV 266 straipsniu, atitinkama institucija turi imtis priemonių sprendimui, priimtam dėl ieškinio dėl panaikinimo, įvykdyti (žr. 2017 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Icap ir kt. / Komisija*, T-180/15, EU:T:2017:795, 35 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 313 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 314 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį Bendrasis Teismas gali nuspręsti, kad į bylą įstojusi šalis padengia savo išlaidas.
- 315 Kadangi ieškovė bylą pralaimėjo, o į bylą įstojusi šalis nepateikė prašymo padengti bylinėjimosi išlaidas, reikia nurodyti ieškovei padengti ne tik savo, bet ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas, o į bylą įstojusi šalis padengia savąsias.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**
2. ***American Airlines, Inc.* padengia ne tik savo, bet ir Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**
3. ***Delta Air Lines, Inc.* padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Kanninen

Jaeger

Póltorak

Porchia

Stancu

Paskelbta 2020 m. gruodžio 16 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės	1
Sprendimas duoti leidimą susijungti ir įsipareigojimai	2
Galutiniai įsipareigojimai	6
Ginčijamas sprendimas	9
Procesas ir šalių reikalavimai	11
Dėl teisės	12
Dėl pirmojo pagrindo	12
Dėl pažodinio aptariamų nuostatų aiškinimo	13
Dėl žodžių junginio „laikantis pasiūlymo“ aiškinimo principų	15
Dėl nagrinėjamų nuostatų aiškinimo atsižvelgiant į RM formoje pateiktus duomenis	16
Dėl sistemiško aptariamų nuostatų aiškinimo	23
Dėl aptariamų nuostatų aiškinimo atsižvelgiant į jų tikslą ir kontekstą	27
Bendrojo teismo išvada	31
Dėl antrojo pagrindo	32
Dėl trečiojo ieškovės reikalavimo	32
Dėl bylinėjimosi išlaidų	33